

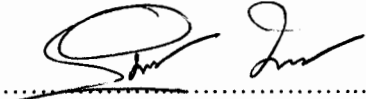
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษาดำบลบ้านเข็ด
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

มยุรี สุวรรณาวุธ

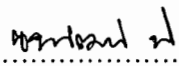
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
เมษายน 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ มยุรี สุวรรณาวุธ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา
ได้

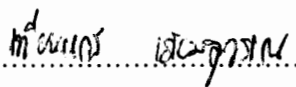
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

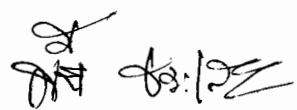
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.ชนวัฒน์ พิมพ์จินดา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนี ชะเรเสนา)
วันที่...24...เดือน.....เมษายน.....พ.ศ....2558.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของหลายท่านที่ได้ อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะอาจารย์อุษณกร ทาวะรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษางาน นิพนธ์ ตลอดจนอาจารย์เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ คุณรชยา โพธิ์สิน คุณตะวัน ทองทองหลวง ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ซึ่งได้เสียสละเวลาในการให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ส่งผลให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงมิได้ หากขาดกำลังใจจากครอบครัวและเพื่อน ๆ MPA 06 ทุกท่าน รวมถึงความช่วยเหลือจากข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และประชาชน ตำบลบ้านเซ็ด อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่กรุณาให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามจนทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของการวิจัยครั้งนี้ และได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาและส่งเสริมการออมของ ประชาชนต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณจากใจจริง

มยุรี สุวรรณาวุธ

56930030: สาขาวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม

มยุรี สุวรรณาวุธ: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษาตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี (FACTORS RELATING TO PUBLIC SAVING BEHAVIOR: A CASE STUDY OF BAN SERD SUB-DISTRICT, AMPHOE PHANAT NIKHOM, CHON BURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: อุษณาการ ทาวะรมณ์, รป.ด. 136 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของ ประชาชนและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขต ตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัย ในเขตตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ 18-60 ปี จำนวน 365 คน โดยใช้วิธี การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนการทดสอบสมมติฐานด้วย ไคว์สแควร์ (Chi-square) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ส่วนใหญ่ประชาชนมีปริมาณการออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท ส่วนการออม รูปแบบสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นการซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือเครื่องประดับ การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ประเภทออมทรัพย์ การออม ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบส่วนใหญ่เป็นการเล่นแชร์ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์หลักของการออม คือ เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความไม่แน่นอนของรายได้ ภาวะเสี่ยงจาก สถานการณ์ทางการเมือง นโยบายของรัฐ ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ ความพอใจ ในบริการ ความพร้อมของสถาบันการออม อัตราดอกเบี้ย ผลประโยชน์ทางภาษี สิทธิประโยชน์จาก การเป็นสมาชิกสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันการออมไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการออมของประชาชน

56930030: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.
(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: SAVING BEHAVIOR

MAYURI SUWANNAWUT: FACTORS RELATING TO PUBLIC SAVING
BEHAVIOR: A CASE STUDY OF BAN SERD SUB-DISTRICT, AMPHOE PHANAT
NIKHOM, CHON BURI PROVINCE. ADVISOR: AUSANAKORN TAVAROM, D.P.A. 136 P.
2015.

The purposes of this study were to examine public saving behavior and to investigate factors correlating to their saving behavior. The subjects participating in this study were 365 residents, aged 18-60, living in Ban Serd Sub-district, Amphoe Panusnikom, Chon Buri Province. They were recruited by a simple random sampling technique. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical tests included frequency, and percentage. To test the hypotheses, Chi-Square was operated. The results of the study were as follows:

1. It was shown that the majority of the subjects saved less than 1,000 baht on a monthly basis. They also saved in a form of purchasing jewelry or other ornaments. Depositing their money with commercial banks was another form of their saving. In addition, saving money in a form of money-sharing was commonly practiced among the subjects. The main reason for saving was for future use, especially for urgent and immediate needs.

2. Based on the test of hypotheses, it was shown that the variables in relation to the uncertainty of income, political risk, government policies, instability of internal economy, satisfaction with the readiness of saving institutions, interest rates, taxation benefits, and advantages of being a member of cooperatives were statistically correlated with the subjects' saving behavior at a significant level of 0.05. Finally, no statistically significant relationship was found between the image and fame of saving institutions and the subjects' saving behavior.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม.....	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม.....	30
สถานการณ์การออมในปัจจุบัน.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิจัย.....	51
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชน.....	54
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน...	57
5 สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลวิจัย.....	109
อภิปรายผล.....	112
ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	123
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	125
ภาคผนวก ค เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	131
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ระดับการออมและการลงทุนของไทย..... 2
2	รายงานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน..... 37
3	ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น/ กลุ่มอาชีพ..... 37
4	การสังเคราะห์ตัวแปรจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 45
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม..... 51
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน..... 54
7	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทการออม..... 54
8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการออม..... 56
9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม.... 57
10	จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามปริมาณการออม ต่อเดือน..... 58
11	จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบ สินทรัพย์..... 59
12	จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบ ทรัพย์สินทางการเงินในระบบ..... 59
13	จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบ ทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ..... 60
14	จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก ในการออม..... 61
15	จำนวนและร้อยละของสถานะเสี่ยงทางการเงินเมือง จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน.... 61
16	จำนวนและร้อยละของสถานะเสี่ยงทางการเงินเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์..... 62
17	จำนวนและร้อยละของสถานะเสี่ยงทางการเงินเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน ทางการเงินในระบบ..... 63
18	จำนวนและร้อยละของสถานะเสี่ยงทางการเงินเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน ทางการเงินนอกระบบ..... 64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 จำนวนและร้อยละของสภาวะเสี่ยงทางการเมือง จำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก ในการออม.....	64
20 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน.....	65
21 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	66
22 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน ในระบบ.....	67
23 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน นอกระบบ.....	67
24 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม.....	68
25 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม ปริมาณการออมต่อเดือน.....	69
26 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม การออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	70
27 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ.....	70
28 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ.....	71
29 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม วัตถุประสงค์หลักในการออม.....	72
30 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามปริมาณการออม ต่อเดือน.....	73
31 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออม ในรูปแบบสินทรัพย์.....	73
32 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออม ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ.....	74
33 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออม ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม.....	76
35 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน....	76
36 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	77
37 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ.....	78
38 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ.....	79
39 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม.....	79
40 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน.....	80
41 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	81
42 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ.....	82
43 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ.....	82
44 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม..	83
45 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน.....	84
46 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	85
47 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ.....	85
48 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ.....	86
49 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
50 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน.....	88
51 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	88
52 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน ในระบบ.....	89
53 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน นอกระบบ.....	90
54 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม.....	91
55 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน.....	91
56 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	92
57 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน ทางการเงินในระบบ.....	93
58 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน ทางการเงินนอกระบบ.....	94
59 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม...	94
60 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน.....	95
61 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์.....	96
62 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน ทางการเงินในระบบ.....	97
63 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน ทางการเงินนอกระบบ.....	97
64 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก ในการออม.....	98
65 จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามปริมาณ การออมต่อเดือน.....	99
66 จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออม ในรูปแบบสินทรัพย์.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
67	จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออม ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ.....100
68	จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออม ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ.....101
69	จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตาม วัตถุประสงค์หลักในการออม..... 102
70	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย..... 103

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 แผนที่ตำบลบ้านเข็ด.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเศรษฐกิจเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญที่หลายฝ่ายต่างให้ความสนใจในการแก้ไขเสมอมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการฝ่าวิกฤตเศรษฐกิจหรือการขยายตัวของเศรษฐกิจ สิ่งที่สำคัญที่จะสามารถทำให้เศรษฐกิจเดินหน้าต่อไปได้ คือ การลงทุน และสิ่งที่จำเป็นที่สุดในการลงทุน คือ เงินออม เห็นได้ชัดเจนที่สุดในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 ที่เรียกกันว่า “ต้มยำกุ้งดิซีส” ที่ผ่านมาได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากที่ภาครัฐนำเงินสำรองของประเทศมารักษาค่าเงินบาทกับกองทุนเพื่อการเก็งกำไรจากต่างชาติซึ่งท้ายที่สุดก็ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียเงินทุนสำรองจำนวนมากจนไม่อาจรักษาสภาพฐานะทางการเงินของประเทศเอาไว้ได้ และต้องเข้าโครงการกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International monetary fund) หรือ IMF โดยแลกกับสิทธิการจัดการทางเศรษฐกิจหลายประการ ซึ่งปรากฏการณ์นี้ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อไปยังประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชียด้วย (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2547)

ดังนั้น การออมเงินจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการออมส่วนบุคคลที่ส่งผลถึงความมั่นคงของครัวเรือน และการออมภาคครัวเรือนก็ส่งผลต่อเงินออมและเงินลงทุนและเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ การออม หมายถึง การนำรายได้ที่เหลือจากการหักรายจ่ายจากการบริโภคในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด มัธยัสถ์และคุ้มค่า นำมาเก็บสะสมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอนเพื่อลดความเสี่ยงในการดำรงชีวิตในอนาคต การออมในชีวิตประจำวันอาจเกิดได้ทั้งแบบสมัครใจและแบบบังคับซึ่งบางครั้งผู้ออมอาจไม่รู้ตัวว่ากำลังออมเงินอยู่ ยกตัวอย่าง ดังนี้ การออมแบบสมัครใจ เช่น การถือเงินสด การฝากเงินฝากประเภทออมทรัพย์ การซื้อทรัพย์สิน การเล่นแชร์ เป็นต้น และการออมแบบบังคับ เช่น การฝากเงินฝากประเภทประจำ การเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่มีการหักเงินเป็นประจำทุกเดือน การทำประกันชีวิตแบบระยะยาว เป็นต้น การออมเงินนั้นผู้ออมมักจะมีการวางแผนและมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคต เช่น เพื่อใช้ยามฉุกเฉิน เพื่อใช้สำหรับเป็นทุนการศึกษา เพื่อใช้ในการซื้อทรัพย์สิน เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการดำรงชีวิตและความจำเป็นในแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันไป

ถึงแม้ปัจจุบันปัญหาเศรษฐกิจของประเทศจะไม่ได้ตกอยู่ในช่วงวิกฤตเหมือนที่ผ่านมา แต่การเตรียมความพร้อมในการออมเงินเพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นก็จำเป็นอย่างยิ่ง และเป็นการสร้างความมั่นคงในอนาคตอีกด้วย จากรายงานสถานการณ์ด้านการออม การลงทุน และช่องว่างการออมและการลงทุน ที่จัดทำขึ้นโดยสำนักงานนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (2557) ประจำปีไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2557 โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการออมดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับการออมและการลงทุนของไทย

	2556	2557
	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1
ระดับการออมของประเทศ Gross domestic savings (ล้านบาท)	991,943.00	1,067,531.77
Δ % เทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า (yoy)	1.27	3.63
Δ % เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา (qoq)	-129.01	7.62
สัดส่วนการออมต่อ GDP (%)	32.22	35.16
ระดับการลงทุนของประเทศ Gross domestic investment (ล้านบาท)	896,838.00	797,660.00
Δ % ไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า (yoy)	-3.01	-16.27
Δ % เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา (qoq)	-26.61	-11.06
สัดส่วนการลงทุนต่อ GDP (%)	29.13	26.27
Savings-investment gap (ล้านบาท)	95,105.00	269,871.77
S-I Gap/ GDP (%)	3.09	8.89

ระดับการออมของประเทศ (GDS) ในไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2557 สถานการณ์เริ่มปรับตัวดีขึ้น โดยมูลค่าการออมรวมเท่ากับ 1,067,531.77 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 991,943.00 ล้านบาท โดยมีอัตราการขยายตัวคิดเป็นร้อยละ 3.63 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า (%yoy) รวมทั้งมีสัดส่วนการออมต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 4 ของปีที่แล้วจากร้อยละ 32.22 เป็นร้อยละ 35.16 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวที่ดีขึ้นของระดับการออมรวมของไทยในไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2557 ในส่วนของช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน พบว่า สัดส่วนช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนต่อ GDP ปรับตัวสูงขึ้นเป็นบวกคิดเป็นร้อยละ 8.89 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากสถานการณ์ด้านการออมที่ปรับตัวดีขึ้น

แต่การลงทุนมีการชะลอตัวลง โดยระดับการออมที่ปรับตัวดีขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการระมัดระวัง การใช้จ่ายของภาคครัวเรือนที่มากขึ้น หลังจากเศรษฐกิจโลกที่ซบเซาและปัญหาหนี้ครัวเรือน ที่ปรับตัวสูงขึ้นที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีความเข้มงวดขึ้นในการอนุมัติสินเชื่อ จึงส่งผลให้ระดับ การออมมีการปรับตัวไปในทิศทางที่ดีขึ้น

จากรายงานสถานการณ์การออมของประเทศ ของสำนักงานนโยบายการลงทุนและการออม ที่ระบุว่า การออมภาคครัวเรือนมีผลต่อสถานการณ์การออมของประเทศ และความสำคัญของการออมเงินที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการออมและต้องการศึกษาถึง พฤติกรรมการออมของประชาชน โดยเฉพาะประชาชนในเขตใกล้เคียงกับนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศและในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกพื้นที่ ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ตัวอย่าง เนื่องจากมีพื้นที่ใกล้เคียงกับเขตนิคม อุตสาหกรรมอมตะนครและเป็นเขตพื้นที่สำหรับพักอาศัยของประชาชนที่มาทำงานในนิคม อุตสาหกรรมอมตะนคร และในปัจจุบันมีปริมาณประชาชนที่เข้ามาอาศัยในเขตตำบลบ้านเข็ญ เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปของตำบลบ้านเข็ญ และจากสรุปผลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ. 2) ปี พ.ศ. 2557 ระดับตำบล ของตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยเก็บข้อมูลจากผู้ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน ในวันสำรวจ ในหมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า เรื่องครัวเรือนมีการเก็บออม มีครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 32 ครัวเรือน จากทั้งหมด 1,796 ครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ญ, 2557) ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าประชาชนมีการออมเกือบ 100 % ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจเลือกพื้นที่ ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เพื่อทำการศึกษาเป็นพื้นที่ตัวอย่าง

จากความสำคัญของการออมข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการออมของ ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ว่าประชาชนมีการออม ในปริมาณเท่าไร มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อสิ่งใด มีรูปแบบการออมอย่างไรและปัจจัยใดบ้าง ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นความมีระเบียบวินัย ในการดำรงชีวิตและความมั่นคงในอนาคตของประชาชนและคุณภาพชีวิตโดยรวมของตำบล บ้านเข็ญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขต ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขต ตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน ตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

- 1.1 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม
- 1.2 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์
- 1.3 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน

ทางการเงินในระบบ

- 1.4 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน

ทางการเงินนอกระบบ

- 1.5 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

2. ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

- 2.1 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม
- 2.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์
- 2.3 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ทางการเงินในระบบ

- 2.4 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ทางการเงินนอกระบบ

- 2.5 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลัก

ในการออม

3. นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

- 3.1 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม
- 3.2 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์
- 3.3 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน

ในระบบ

3.4 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน
นอกระบบ

3.5 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

4. ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมออม
ของประชาชนตำบลบ้านเข็ญ อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

4.1 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

4.2 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออม
ในรูปแบบสินทรัพย์

4.3 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออม
ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

4.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออม
ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

4.5 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์
หลักในการออม

5. ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมออมของ
ประชาชนตำบลบ้านเข็ญ อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

5.1 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

5.2 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบ
สินทรัพย์

5.3 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบ
ทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

5.4 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบ
ทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

5.5 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลัก
ในการออม

6. ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมออมของประชาชนตำบล
บ้านเข็ญ อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

6.1 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

6.2 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

6.3 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

6.4 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

6.5 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

7. ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

7.1 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

7.2 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

7.3 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

7.4 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

7.5 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

8. ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

8.1 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

8.2 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

8.3 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

8.4 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

8.5 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

9. อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

9.1 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

9.2 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

9.3 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

9.4 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน
นอกระบบ

9.5 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

10. เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบล
บ้านเชิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

10.1 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

10.2 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

10.3 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน
ทางการเงินในระบบ

10.4 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน
ทางการเงินนอกระบบ

10.5 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

11. ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบล
บ้านเชิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

11.1 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

11.2 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

11.3 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน
ทางการเงินในระบบ

11.4 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน
ทางการเงินนอกระบบ

11.5 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

12. สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม
ของประชาชนตำบลบ้านเชิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

12.1 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

12.2 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออม
ในรูปแบบสินทรัพย์

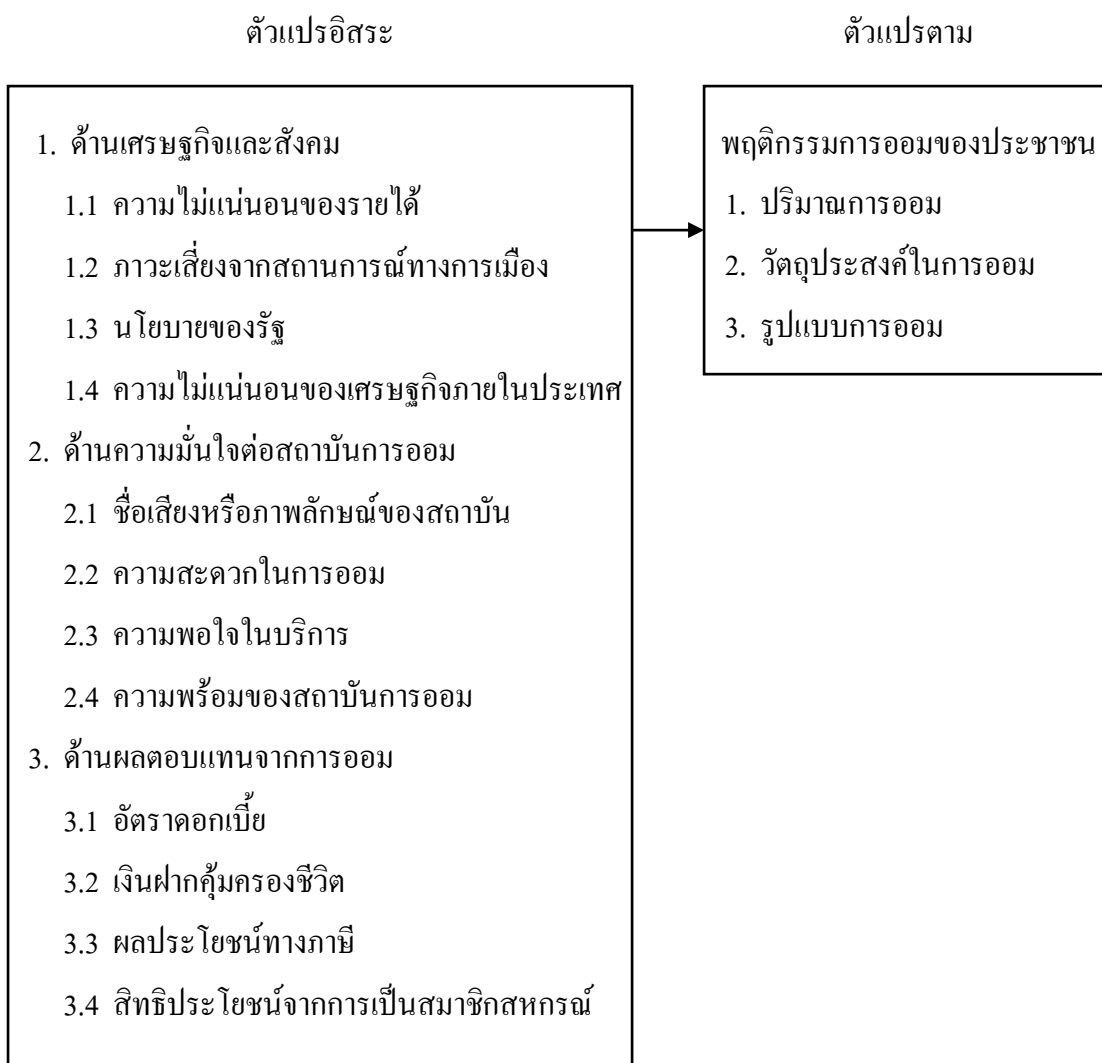
12.3 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออม
ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

12.4 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออม
ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

12.5 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทบทวนตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชน จึงได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ หรือผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางในการสนับสนุนการออมแก่ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี หรือพื้นที่ใกล้เคียงได้

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่วางไว้จึงกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมเงินและปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมเงินของประชาชน: กรณีศึกษาตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ แยกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านความมั่นใจต่อสถาบันการออม และด้านผลตอบแทนจากการออม ดังนี้

- 1.1 ด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย

- 1.1.1 ความไม่แน่นอนของรายได้

- 1.1.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง

- 1.1.3 นโยบายของรัฐ

- 1.1.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ

- 1.2 ด้านความมั่นใจต่อสถาบันการออม ประกอบด้วย

- 1.2.1 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน

- 1.2.2 ความสะดวกในการออม

- 1.2.3 ความพอใจในบริการ

- 1.2.4 ความพร้อมของสถาบันการออม

- 1.3 ด้านผลตอบแทนจากการออม ประกอบด้วย

- 1.3.1 อัตราดอกเบี้ย

1.3.2 เงินฝากคุ้มครองชีวิต

1.3.3 ผลประโยชน์ทางภาษี

1.3.4 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

2. ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขตอยู่ในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ดังนี้

2.1 ปริมาณการออม

2.2 วัตถุประสงค์ในการออม

2.3 รูปแบบการออม

ขอบเขตด้านพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 4,233 คน

ขอบเขตด้านเวลา

ในการทำวิจัยและเก็บข้อมูลครั้งนี้อยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การออม หมายถึง การนำรายได้ที่เหลือจากการหักรายจ่ายจากการบริโภคในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด มัธยัสถ์และคุ้มค่า นำมาเก็บสะสมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคต

2. พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของมนุษย์ที่อาจแสดงออกและไม่แสดงออกก็ได้ แต่สามารถใช้เครื่องมือวัดได้ โดยเป็นการกระทำที่ตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล ดังนั้นในแต่ละบุคคลจึงมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน

3. พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในการออมเงิน ประกอบด้วย ปริมาณการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคตที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล

4. วัตถุประสงค์ในการออม หมายถึง ความมุ่งหมายที่ผู้ออมเงินตั้งใจที่จะออมเงินไว้เพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในอนาคต โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีวัตถุประสงค์ในการออมไว้ ดังนี้

4.1 เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (อุบัติเหตุ, เจ็บป่วย)

4.2 เพื่อใช้สำหรับการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน

4.3 เพื่อซื้อทรัพย์สิน

- 4.4 เพื่อเก็บไว้ใช้ยามชราเกษียณอายุ
- 4.5 เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักประกันในอนาคต (ประกันภัย, ประกันชีวิต)
- 4.6 เพื่อผลประโยชน์
- 4.7 เพื่อจัดตั้งหรือขยายธุรกิจ
- 4.8 เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน
- 4.9 เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ

5. รูปแบบการออม หมายถึง ลักษณะในการออมเงินในรูปแบบทรัพย์สินต่าง ๆ ได้แก่ การออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร การออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินในระบบ และการออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

6. สถาบันการออม หมายถึง สถาบันการออมที่จัดตั้งภายใต้ระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันการออมแต่ละประเภทที่วางไว้ โดยสถาบันการออมดังกล่าวนี้มีอยู่หลายประเภท และจัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป้าหมายในการระดมเงินในระบบเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

7. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม หมายถึง สิ่งที่มีผู้ออมให้ความสำคัญ และมีผลต่อการตัดสินใจในการออม

8. รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือนไม่ว่าจะเป็นรายได้ประจำหรือรายได้ชั่วคราว

9. รายจ่ายต่อเดือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการบริโภคทั้งหมดในแต่ละเดือน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้สิน บัตรเครดิต ค่าเช่า ค่าผ่อนชำระ ฯลฯ

10. กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย หมายถึง สิทธิ์ในการถือครองที่อยู่อาศัย เช่น บ้านของตนเอง บ้านเช่า

11. จำนวนคนในอุปการะ หมายถึง จำนวนบุคคลที่มีอยู่ในความรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันและไม่ได้อยู่ด้วยกัน เช่น บุตร พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ญาติ และบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ

12. ด้านเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง สถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมของประเทศและต่างประเทศที่มีผลต่อการตัดสินใจออม ได้แก่ ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง ความไม่แน่นอนของรายได้ นโยบายของรัฐ ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ

13. ด้านความมั่นใจต่อสถาบันการออม หมายถึง ความเชื่อมั่น ความมั่นใจ ของผู้ออมที่มีต่อการนำเงินไปลงทุนว่าจะสามารถได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ได้รับบริการที่ดี สะดวก ในการติดต่อ และความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน ได้แก่ ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน

ความสะดวกในการออม ความพอใจในบริการ ความพร้อมของสถาบันการออม

14. ด้านผลตอบแทนจากการออม หมายถึง ผลประโยชน์ที่ผู้ออมจะได้รับจากการออมเงิน ซึ่งผู้ออมจะได้รับในรูปแบบของอัตราดอกเบี้ย เงินปันผล การคุ้มครองชีวิต ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชน และการศึกษาปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม
 - 1.1 ความหมายของการออม
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการออม
 - 1.3 ประโยชน์ของการออม
 - 1.4 ประเภทของการออม
 - 1.5 รูปแบบของการออม
 - 1.6 ปัจจัยที่กำหนดการออม
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรม
 - 2.2 องค์ประกอบของพฤติกรรม
 - 2.3 การวัดพฤติกรรม
3. สถานการณ์การออมในปัจจุบัน
 - 3.1 สถานการณ์การออมระดับประเทศ
 - 3.2 สถานการณ์การออมในพื้นที่ตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

ความหมายของการออม (Saving)

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ (n.d. อ้างถึงใน รุ่งนภา ศรีชัยญะ โชติ, 2550, หน้า 10) การออม (Saving) คือ การนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมาเก็บออม ในทัศนะของ Keynes (n.d. อ้างถึงใน รุ่งนภา ศรีชัยญะ โชติ, 2550, หน้า 10) หมายถึง ส่วนที่ไม่ได้ใช้จ่ายใช้สอยไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ หรือพูดโดยให้เข้าใจง่ายได้ว่าส่วนออมคือส่วนเหลือของรายได้

รุ่งนภา ศรีชัยญะโชติ (2550, หน้า 11) การออม คือ ปริมาณเงินที่ต้องการเก็บสะสมไว้ โดยมีการตั้งวัตถุประสงค์ล่วงหน้า มีวิธีที่หลากหลายตรงตามความตั้งใจ กำหนดระยะเวลาการเก็บ สม่ำเสมอแน่นอนชัดเจนเพื่อใช้จ่ายในอนาคต

รัชนิบูลย์ ลิมปัญญาเลิศ (2553, หน้า 13) การออม หมายถึง การเก็บสะสมเงิน การรู้จัก ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการเพื่ออุปโภคและบริโภคในระยะเวลาหนึ่ง มีความมัธยัสถ์ หลีกเลียงการฟุ่มเฟือย การสุรุ่ยสุร่าย และรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด รวมทั้งรู้จักใช้ อย่างชาญฉลาด โดยจะเป็นแนวคิด หรือพฤติกรรมที่ได้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต (2555, หน้า 8) การออม หมายถึง การนารายได้เมื่อหักจากรายจ่าย แล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ซึ่งเหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยไปนี้เรียกว่าเงินออม ที่กันเอาไว้เพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2552, หน้า 9) การออม หมายถึง การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่ง ที่ไม่ได้ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเป็นรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายที่จำเป็นต่อ การดำรงชีพ นำไปเก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งอาจจะนำไปฝากธนาคาร ซื้อหลักทรัพย์ หรืออาจเก็บไว้ในรูปเงินสดหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ก็ได้

จากการศึกษาความหมายที่กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า การออม หมายถึง การนารายได้ที่เหลือ จากการหักรายจ่ายจากการบริโภคในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด มัธยัสถ์และคุ้มค่า นำมาเก็บ สะสมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอนเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการออม

รัชนิบูลย์ ลิมปัญญาเลิศ (2553, หน้า 13) ได้อธิบายเหตุผลการออมไว้ว่า การตัดสินใจ ที่จะออมมีวัตถุประสงค์หลายประการ โดยแต่ละบุคคลอาจมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ด้วยกัน ดังนี้

1. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ยามฉุกเฉิน คือ ยามที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันมาก่อน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายอย่างกะทันหัน เช่น ประสบอุบัติเหตุ การเจ็บไข้ได้ป่วย ฯลฯ
2. เพื่อไว้ใช้จ่ายสำหรับการศึกษา การเก็บออมไว้เพื่อการศึกษา นั้นอาจจะเป็นการศึกษา สำหรับตนเอง หรือสำหรับบุตรหลานก็ได้ ผู้ที่วางแผนที่ดีจะต้องพยายามเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถด้วยการพยายามให้มีการศึกษาสูงขึ้นทั้งของตนเองและของบุตรหลาน ดังนั้น การเก็บออมไว้เพื่อเหตุนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น
3. เพื่อซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ในการประกอบอาชีพจำเป็นต้อง อาศัย อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อให้การทำงานสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบ อาชีพมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตสำหรับผู้ที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง หรือผู้ที่ต้องการแยกครอบครัวใหม่ จำเป็นต้องเก็บออมเพื่อวัตถุประสงค์นี้
5. เพื่อใช้จ่ายในยามชรา เป็นเหตุผลประการสำคัญในการเก็บออมของคนทั่วไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเก็บออมไว้ในขณะที่ตนเองยังมีรายได้ในระดับที่ออมได้
6. เพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้าถาวร สินค้าถาวรในปัจจุบันเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการครองชีพ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในบ้าน รถยนต์ เครื่องเสียง โทรทัศน์ที่มีจอสี ฯลฯ ซึ่งบุคคลทั่วไปมักปรารถนาจะมีไว้เพื่อความความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต
7. เพื่อให้ได้มาสำหรับหลักประกันบางอย่าง ในที่นี้ ได้แก่ การประกันชีวิต ประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ ฯลฯ ซึ่งถ้าบุคคลใดประสบภัยพิบัติโดยไม่คาดฝันในกรณีต่าง ๆ ดังกล่าว หลักประกันนั้นจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนได้ ฉะนั้นการออมในรูปแบบของการส่งเบี้ยประกัน เพื่อให้ได้หลักประกันบางอย่างจึงมีอยู่เสมอ ปัจจุบันมีรูปแบบใหม่ให้ผลทั้งทางการประกันสุขภาพ และถือเป็นการออมระยะยาว
8. เพื่อหาผลประโยชน์ ผลประโยชน์ที่นี้คือผลตอบแทนที่จะได้จากการออม เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนลด ฯลฯ นั่นเอง โดยทั่วไปผู้ที่มีรายได้สูงในระดับหนึ่งจะสามารถทำการออมเพื่อวัตถุประสงค์นี้ได้
9. เพื่อจัดตั้งหรือขยายงานธุรกิจ เป็นวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งในการเก็บออม เพราะเมื่อผู้ใดมีฐานะจะประกอบธุรกิจได้ก็ย่อมพยายามที่จะกระทำ เพราะปัจจัยที่สำคัญในการประกอบธุรกิจก็คือ เงินทุน ดังนั้น การออมจึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะได้เงินทุนมาประกอบธุรกิจ
10. เพื่อจ่ายในการซื้อเครื่องประดับ เป็นวัตถุประสงค์ในการออมอย่างหนึ่งของผู้ที่มียศนิยมในการประดับเครื่องแต่งกาย และนอกจากนี้เครื่องประดับ เช่น ทอง เพชร เป็นต้น ยังสามารถทำให้เกิดเป็นเงิน โดยการนำไปขายได้เมื่อถึงคราวจำเป็น
11. เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมทางสังคม ในระบบของสังคมไทย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม เช่น การให้ของขวัญวันเกิด แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ รับตำแหน่งใหม่ ฯลฯ มักเกิดขึ้นอยู่เสมอ และไม่ได้คาดคะเนมาก่อน ผู้ที่วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในครอบครัวอย่างดี มักกันเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อกิจกรรมนี้ เงินส่วนนี้ถือว่าเป็นเงินออม เช่นกัน
12. เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกของบุตรหลาน ค่านิยมของสังคมไทยที่บิดา มารดา และปู่ย่า ตายายมักจะมีมรดกไว้ให้ลูกหลานในอนาคต จากค่านิยมดังกล่าวจึงเป็นเหตุที่ทำให้ผู้ที่สามารถจะออมได้จึงเก็บไว้เป็นมรดกของลูกหลาน

13. เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ออมไว้เพื่อใช้จ่ายในการสมรส เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อทำบุญ ฯลฯ เหล่านี้เป็นเหตุผลที่ทำให้เกิดการเก็บออมขึ้นได้ทั้งสิ้น

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็ม เอฟ ซี จำกัด (มหาชน) (2548 อ้างถึงใน ฌัฐพร ศิริกุล, 2554, หน้า 13-14) กล่าวว่า การวางแผนเป้าหมายในการออมมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อเป็นการบังคับตัวเองทางอ้อมในการออมเงินสำหรับวันข้างหน้า ซึ่งมีความแตกต่างของแต่ละบุคคล ดังนี้

1. บางคนคิดว่าจะเก็บเงินเพื่อซื้อรถยนต์ให้ได้ภายในปีหน้า
2. เก็บเงินเพื่อแต่งงานในอีก 5 ปี ข้างหน้า
3. เก็บเงินเพื่อซื้อบ้านของตนเองสักหลังในอีก 10 ปี
4. เพื่อเอาไว้เป็นทุนการศึกษาให้ลูก
5. ไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย
6. ไว้ใช้จ่ายหลังเกษียณอายุจากการงานแล้ว

ชนิด ศุภชยาลัย (2557) กล่าวว่า การออมทรัพย์เป็นการสะสมอำนาจซื้อในปัจจุบัน เพื่อใช้จ่ายในอนาคต การออมทำได้ไม่ยากเพียงกำหนดจุดมุ่งหมายของการออมว่าเป็น การออมทรัพย์ระยะสั้นหรือระยะยาว

1. การออมเพื่อประโยชน์ระยะสั้น เช่น การออมเพื่อซื้อสิ่งของที่มียาแพงเกินกว่าเงินที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงไม่อาจจัดซื้อได้ทันที ต้องเก็บออมเงินให้ได้เท่าจำนวนตามที่ต้องการก่อน
2. การออมเพื่อประโยชน์ระยะยาว เป็นการออมที่มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน เช่น การออมทรัพย์เพื่อไว้ใช้ในยามสูงอายุ หรือเจ็บป่วยไม่สามารถทำงานได้ หรือออมทรัพย์เพื่อการศึกษาของบุตรหลาน หรือเก็บเพื่อซื้อบ้าน ที่ดิน ที่อยู่อาศัย หรือเพื่อการลงทุนทำกิจการ การออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ระยะยาว จึงเป็นการออมทรัพย์เพื่อความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งจะมีการใช้ช่วงระยะเวลาที่ยาวนานกว่าการออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ระยะสั้น เช่น เมื่อเกษียณอายุราชการ หรือพ้นจากการทำงานเมื่อสูงอายุ โดยต้องมีการวางแผนที่จะใช้เงินดอกผลจากการออมในการดำรงชีวิต

ทฤษฎีความต้องการถือเงินของ Keynes (n.d. อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต, 2555, หน้า 13) มีรากฐานมาจากทฤษฎีความต้องการถือเงินของ Marcel (n.d. อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต, 2555, หน้า 13) ในเรื่องปริมาณเงินในรูปแบบความต้องการถือเงิน (Cash balance quantity of money) ซึ่งมีความเห็นว่าบุคคลจะถือเงินจำนวนหนึ่งเพื่อความสะดวกในการจับจ่ายและเพื่อมิให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง แต่ตามแนวความคิดของเคนส์นั้นเห็นว่า เงินมิได้มีบทบาทเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น แต่เงินมีบทบาทในฐานะเป็นสินทรัพย์ (Asset)

ชนิดหนึ่งด้วย นอกเหนือจากทรัพย์สินอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงหลักทรัพย์ ได้แก่ หุ้นกู้หรือพันธบัตร (Bond) ประชาชนจะต้องเลือกระหว่างถือเงินกับการถือพันธบัตร และปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกก็คือ ราคัรบรายได้และอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงความต้องการถือเงินของประชาชนก็จะน้อยเพราะประชาชนจะเลือกถือหลักทรัพย์มากกว่า หรือในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำลงความต้องการถือเงินของประชาชนจะมากขึ้น เพราะประชาชนจะเลือกที่จะถือหลักทรัพย์น้อยลง Keynes (n.d. อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต, 2555, หน้า 13) อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยคลยสภาพในตลาดกับความต้องการถือเงินมีความสัมพันธ์กันในทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง โดยมีความเห็นว่า เงินเป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่งที่มีอรรถประโยชน์มาก ในฐานะที่เป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงที่สุดในบรรดาทรัพย์สินต่าง ๆ ดังนั้น ในขณะที่ใดขณะหนึ่งคนเราจึงอาจต้องการถือเงินไว้เพื่อจุดหมายอื่น ๆ นอกเหนือจากการถือเงินเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน Keynes (n.d. อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต, 2555, หน้า 13) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการถือเงินเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย (Transaction demand for money) เนื่องจากในชีวิตประจำวันของทั้งครัวเรือนและธุรกิจนั้น รายรับและรายจ่ายมิได้มีความสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ ทำให้มีความจำเป็นต้องถือเงินจำนวนหนึ่งไว้เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หากรายได้เพิ่มขึ้น ความต้องการถือเงินเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ก็ยิ่งสูงขึ้น

2. ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน (Precautionary demand for money) เนื่องจากความไม่แน่นอนเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามที่เสนอของ Keynes (n.d. อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต, 2555, หน้า 13) ความต้องการถือเงินเพื่อเอาไว้ใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยกะทันหัน เช่น เกิดอาการเจ็บไข้หรืออุบัติเหตุ ดังนั้น ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ยามฉุกเฉินจะมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับรายได้เช่นเดียวกันกับความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย

3. ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร (Speculative demand for money) บุคคลยอมถือเงินเพื่อเก็งกำไรมากขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ และหากอัตราดอกเบี้ยสูง คนจะถือเงินเพื่อเก็งกำไรน้อย จากเอกสารที่เกี่ยวข้องและทฤษฎีที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์การออมของบุคคลนั้นมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันออกไปตามแต่ความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล วัตถุประสงค์นั้นอาจจะเพื่อประโยชน์ระยะสั้นหรือระยะยาวก็ได้ แต่สุดท้ายแล้วก็เพื่อลดความเสี่ยงในการดำรงชีวิตและเพื่อความมั่นคงในอนาคต

ประโยชน์ของการออม

สหกรณ์ออมทรัพย์ (2557) ประโยชน์ของการออมมีประโยชน์ต่อผู้ออมและต่อประเทศ ดังนี้

ประโยชน์ต่อผู้ออม

1. เพื่อลดความผันผวนของการบริโภคและเพื่อเหตุฉุกเฉิน โดยที่รายได้ของครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่มีความแน่นอนจึงต้องออมเงินไว้ใช้ประโยชน์เมื่อรายได้ตกต่ำหรือขาดรายได้ ขณะเดียวกันก็ต้องออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน เจ็บป่วย เป็นต้น
2. เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต ซึ่งได้วางแผนไว้ล่วงหน้า เช่น การออมเพื่อใช้จ่ายยามเกษียณอายุ การออมเพื่อการศึกษา การออมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยโดยหัวผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยเงินปันผลและกำไรจากส่วนต่างราคาซื้อขาย

ประโยชน์ต่อประเทศ

1. การออมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นรากฐานและเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากการช่วยสนับสนุนการลงทุนของประเทศและการจ้างงาน เป็นต้น
2. สร้างเสริมความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการออมในระดับสูงจะทำให้การลงทุนในระดับประเทศไม่จำเป็นต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศ หากการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศในระดับสูงและต่อเนื่อง รวมทั้งนำเงินออมไปลงทุนในโครงการที่ไม่มีประสิทธิภาพย่อมนำมาสู่การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจได้ง่าย ดังกรณีปี พ.ศ. 2540 ดังนั้น การออมจึงนับว่า มีความสำคัญค่อนข้างมากเพื่อรองรับการลงทุน และเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและต่อผู้ออมเองเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิตระยะยาว อย่างไรก็ตามปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดการออมที่น่ายินดีคือการใช้จ่ายอย่างฉลาดมีแบบแผน และหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย ในทางตรงกันข้ามการออมมิได้หมายถึงการตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินไปโดยไม่จ่ายจนถึงระดับหนึ่งก็จะส่งผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจได้ เช่นกัน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การออมมีประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อผู้ออมและต่อประเทศ เนื่องจากการออมจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำรงชีวิตในคราวจำเป็น และสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้ออมในอนาคต นอกจากนี้การออมของประชาชนยังช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศและช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านการลงทุนอีกด้วย

ประเภทของการออม

ฉันทพร ศิริกุล (2554, หน้า 16) กล่าวว่า มูลเหตุจูงใจของการเกิดพฤติกรรมการออมแบ่งออกได้ดังนี้

1. การออมโดยสมัครใจ เป็นการออมที่เกิดขึ้นจากการคำนวณเปรียบเทียบประโยชน์ ปัจจุบันประโยชน์อนาคตโดยหากเห็นว่าประโยชน์ในอนาคตมากกว่าก็ทำการออม และการใช้จ่ายใช้สอยรายได้มักจะขึ้นกับสภาพแวดล้อมที่จูงใจ ขึ้นอยู่กับอารมณ์ หรือความเคยชินของตน ซึ่งโดยทั่วไปคนเรามักจะตีค่าประโยชน์อนาคตต่ำกว่าที่ควรเป็นเสมอ

2. การออมโดยถูกบังคับ หมายถึง การที่เอกชน หรือประชาชนส่วนรวมถูกเหตุการณ์ภายนอกบังคับให้ต้องใช้จ่ายใช้สอยรายได้ทั้งหมดหรือแต่เพียงส่วนหนึ่งของตน โดยของการออมโดยถูกบังคับนี้ตัวอย่างเช่น

2.1 การออมซึ่งถูกบังคับโดยนิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท) ซึ่งธุรกิจมักจะหักส่วนของกำไรและส่วนของเงินปันผลเพื่อเป็นเงินทุนสะสมในการขยายกิจการ

2.2 การออมซึ่งถูกบังคับโดยรัฐบาล เช่น กองทุนประกันสังคม มาตรการคั่นภาษี เพื่อเป็นการสะสมทุนนำไปใช้ในกิจการอันเป็นส่วนรวมของประชาชน

2.3 การออมซึ่งถูกบังคับโดยค่าของเงินลดลง เช่น เมื่อเกิดกรณีเงินเฟ้อ ซึ่งค่าของเงินจะลดลงราคาสินค้าปรับสูงขึ้น และกระทบโดยตรงต่อผู้มีรายได้ประจำ ซึ่งก็จะเป็นผลทำให้มีการบริโภคลดลง

3. การออมของสังคม หมายถึง การออมทรัพย์โดยส่วนรวมในสังคม ๆ หนึ่ง ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ ได้แก่

3.1 ปริมาณรายได้ประชาชาติ หรือกล่าวสั้นๆ หนึ่งก็คือ รายได้ของภาคเอกชน โดยส่วนรวม ซึ่งหากรายได้ประชาชาติเพิ่มสูงขึ้นแนวโน้มของการบริโภคจะเพิ่มขึ้น แต่มีสัดส่วนที่น้อยกว่าการเพิ่มของรายได้ ซึ่งทำให้มีการออมทรัพย์มากขึ้น

3.2 ระดับรายได้ของประชากรกับการออมสามารถตั้งข้อสังเกต พบว่า กลุ่มผู้มีรายได้ได้น้อย ซึ่งโดยมากจะมีรายได้พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้องไปวันหนึ่ง ๆ แทบจะไม่มีอะไรที่จะเก็บออม เพราะรายได้ที่ได้มาจะหมดไปกับการใช้จ่ายใช้สอย นิสัยการเก็บออมทรัพย์ก็มักจะมีน้อย เพราะชีวิตของผู้มีรายได้ได้น้อยมีปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่ทำให้คิดถึงปัจจุบันมากกว่าอนาคต กลุ่มคนชั้นกลาง ซึ่งการกินอยู่ปัจจุบันสุขสบายแล้วก็คิดถึงอนาคตมาก โอกาสที่จะทำการเก็บออมก็จะมีมากนอกจากนั้นยังมีการกระตือรือร้นที่จะสร้างชีวิตให้ก้าวหน้าและอยู่ในฐานะที่มั่นคงตลอดไป กลุ่มผู้มีรายได้สูง ส่วนที่เหลือจากการจ่ายก็เก็บออมไว้ทั้งหมด

3.3 ความรู้สึกของประชาชน โดยทั่วไปเมื่อประชาชนคิดว่าเงินมีค่าขึ้นก็จะมี การออมมากขึ้น และในทางตรงกันข้าม เมื่อใดก็ตามที่เงินมีค่าน้อยลงประชาชนก็จะออมน้อยลง เพราะหากเก็บไว้ก็จะมีแต่เสื่อมค่า โดยถ้าจะออมก็จะออมในรูปที่เป็นทรัพย์สินที่ราคาจะเพิ่มสูงขึ้น หรือให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการถือเงินสด

3.4 อัตราดอกเบี้ยนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก เชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดปริมาณส่วนออม คือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงคนจะออมทรัพย์มาก เมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำคนจะออมน้อยลง อย่างไรก็ตามนักเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ (n.d. อ้างถึงใน ฉัฐพร ศิริกุล, 2554, หน้า 16) เห็นว่า อัตราดอกเบี้ยมีอิทธิพลน้อยมากต่อการออม และได้อธิบายอีกว่าน้อยคนที่จะเปลี่ยนสภาพการใช้จ่าย หรือการออมทรัพย์ด้วยเหตุผล ที่อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนไปร้อยละ 4.00-5.00

ชนิด สุทธยาลัย (2557) กล่าวว่า การออมทรัพย์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การออมทรัพย์แบบสมัครใจ (Voluntary saving) คือ การออมทรัพย์ที่ผู้ออมมีความตั้งใจที่จะออมทรัพย์ด้วยตนเอง เพราะเห็นว่า การทำงานเพื่อหารายได้นั้นกว่าจะได้เงินมาใช้จ่ายได้มาด้วยความลำบาก ดังนั้น จึงควรที่จะเก็บออมเงินรายได้ส่วนหนึ่งเอาไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคตเมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้น การเก็บออมแบบนี้เป็นแบบสมัครใจไม่มีใครบังคับ แต่โดยปกติแล้วบุคคลที่ทำงานมีรายได้จำนวนมากมักไม่คำนึงถึงเรื่องนี้ โดยเฉพาะผู้มีรายได้ที่ไม่มีภาระผูกพัน เช่น ยังไม่แต่งงานมักจะใช้จ่ายให้สอยตามสบาย ตามความเคยชิน ตามสภาพแวดล้อมที่จูงใจ ฯลฯ ด้วยเหตุนี้การออมแบบสมัครใจจึงกระทำได้ยากและทำได้ในบุคคลเพียงบางคนเท่านั้น

2. การออมแบบบังคับ (Forced saving) คือ การออมทรัพย์ที่ผู้บริโภค สร้างภาระผูกพันให้กับตนเองเพราะไม่สามารถออมทรัพย์แบบสมัครใจได้ผล เช่น ฝากเงินออมไว้กับธนาคารออมสิน ธนาคารพาณิชย์ เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ การทำประกันชีวิต ฯลฯ โดยวิธีนี้จะทำให้ผู้บริโภคต้องมีภาระผูกพันและสามารถมีเงินออมได้เนื่องจากต้องเก็บรายได้ออมไว้ให้กับสถาบันการออมทรัพย์ตามที่กล่าวมาแล้วเป็นประจำตามที่กำหนดไว้

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ประเภทของการออมมีทั้งการออมแบบสมัครใจ การออมแบบบังคับ ซึ่งการออมแบบสมัครใจนั้น ผู้ออมมักกระทำได้ยาก เนื่องจากความเคยชินตามสภาพแวดล้อมที่จูงใจ จึงทำให้ไม่สามารถออมเงินโดยสมัครใจได้ จึงต้องอาศัยการออมแบบบังคับในการออมเงิน เช่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กลุ่มสหกรณ์ ฯลฯ

รูปแบบของการออม

จากความหมายของคำว่า “การออม” จึงทำให้ทราบว่า การออมนั้นมิได้มีเฉพาะรายได้ที่เป็นตัวเงิน ซึ่งเป็นส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคเท่านั้น แต่รายได้ส่วนที่เหลือนั้นอาจจะเก็บออมในรูปของทรัพย์สินต่าง ๆ ได้ ซึ่งถ้าจำแนกรูปแบบการออมจะมีหลายประเภท ดังนี้ (สุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์, 2552, หน้า 14)

1. การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร เป็นการนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคไปใช้จ่ายในการซื้อสินทรัพย์ถาวร (Real asset) มาถือไว้โดยเป้าหมายในการถือทรัพย์สินถาวรดังกล่าว อาจจะแตกต่างกันบ้างก็ถือไว้เพราะความจำเป็น บ้างก็ถือไว้เป็นหลักประกันในอนาคตบ้างก็ถือไว้เพื่อป้องกันการลดลงของค่าเงิน เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการครองทรัพย์สินประเภทนี้จะถือครองเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้น แม้ว่าจะมีสภาพคล่องน้อยมาก แต่ในขณะเดียวกัน การถือครองทรัพย์สินกลุ่มนี้บางประเภท ก็สามารถหาผลตอบแทน โดยเฉพาะการถือครองที่ดิน แต่โดยส่วนใหญ่วัตถุประสงค์ของการออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร คือ เพื่อป้องกันความเสี่ยงและให้ความมั่นคงในอนาคต สำหรับชนิดของทรัพย์สินถาวรที่นิยมถือไว้ได้แก่

1.1 ที่ดิน ซึ่งส่วนใหญ่นิยมถือไว้เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งโดยคาดว่ามูลค่าของทรัพย์สินนี้จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และจะเพิ่มขึ้นเป็นหลักประกันความมั่นคงของครอบครัวด้วย

1.2 อาคารและสิ่งปลูกสร้าง เป็นลักษณะการออมอย่างหนึ่งซึ่งโดยทั่วไปจะกระทำ กล่าวคือ เมื่อมีรายได้เกินกว่ารายจ่ายเพื่อการบริโภค ก็จะนำรายได้ส่วนที่เหลือไปซื้อที่อยู่อาศัย โดยจะจ่ายซื้อตามราคาหรือผ่อนชำระก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าผู้ออมจะมีเงินออมมากน้อยเท่าใด

1.3 ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต เป็นการซื้อทรัพย์สินประเภททุน (Capital goods) เช่น เครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับการผลิตนั้นอาจถือได้ว่าเป็นการออมอย่างหนึ่ง เพราะรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคเมื่อนำมาซื้อทรัพย์สินดังกล่าวไว้ เท่ากับเป็นการสะสมการออมไว้ประเภทหนึ่งเช่นกัน

1.4 การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ อาจจัดได้ว่าเป็นการออม เช่นกัน เนื่องจากจำนวนสินค้าคงเหลือก็คือส่วนหนึ่งของรายได้ที่ไม่ใช้จ่ายนั่นเอง

1.5 การซื้อโลหะที่มีค่าและอัญมณี

2. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการออมก็คือ การเก็บไว้เป็นทรัพย์สินทางการเงิน (Financial assets) โดยเหตุผลของการออมไว้ในรูปทรัพย์สินทางการเงิน ก็แตกต่างออกไป เช่น สภาพคล่องสูงเพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย ให้ผลตอบแทนมีความเสี่ยงน้อย เป็นต้น ซึ่งการออมในลักษณะนี้อาจจะกระทำได้หลายวิธีคือ

2.1 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ หมายถึง การออมโดยการถือทรัพย์สินทางการเงินที่สร้างขึ้นภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายคุ้มครองอยู่ รูปแบบของการออมประเภทนี้ ได้แก่

2.1.1 เงินสดในมือ ซึ่งการถือเงินสดจะเป็นลักษณะการออมเพื่อต้องการสภาพคล่องสูง แม้ว่าจะไม่มีผลตอบแทนเลย และอาจเกิดความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินและการสูญหาย

2.1.2 เงินฝากที่สถาบันการออมต่าง ๆ เช่น เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งการฝากผ่านสถาบันการเงินต่าง ๆ แม้ว่าจะไม่มีสภาพคล่องเท่ากับการถือเงินสด แต่การออมในรูปแบบนี้จะได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย หรือเงินปันผล โดยจะไม่มีความเสี่ยงจากการสูญหาย

คำว่า “สถาบันการออม” ในที่นี้หมายถึง สถาบันการออมที่จัดตั้งภายใต้ระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันการออมแต่ละประเภทที่วางไว้ โดยสถาบันการออมดังกล่าวนี้มีอยู่หลายประเภท และจัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป้าหมายในการระดมเงินในระบบเศรษฐกิจเป็นสำคัญ รูปแบบสถาบันการออม เป็นสถาบันที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการออมนั้น มีหลายรูปแบบและมักจะเป็นรูปแบบสากล คือ ในแต่ละประเทศก็จะมีรูปแบบของสถาบันการออมที่คล้ายคลึงกัน จึงยกตัวอย่างของสถาบันการออมในประเทศไทยเป็นตัวแทนในการอธิบาย โดยรูปแบบสถาบันการออมที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบของกฎหมายที่รู้จักกันดี ก็คือ

2.1.2.1 ธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการออมที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ธนาคารพาณิชย์จะมีเอกชนเป็นเจ้าของ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับการออมที่ธนาคารพาณิชย์นั้นจะมีอยู่ในรูปของการฝากเงินซึ่งมีประเภทของการฝากเงิน 3 ลักษณะ คือ

2.1.2.1.1 ฝากออมทรัพย์ เป็นการฝากที่เปิดโอกาสให้ผู้ออมสามารถเก็บสะสมทรัพย์ได้ทีละเล็กทีละน้อย คือ จะฝากเป็นจำนวนเท่าไรก็ได้ และสามารถถอนคืนได้ตลอดเวลาทำการของธนาคาร โดยจะเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ การฝากเงินดังกล่าวจะมีสมุดคู่ฝากเป็นหลักฐานของการฝากเงิน และมีผลตอบแทนคงที่ในรูปของดอกเบี้ยเงินฝาก

2.1.2.1.2 ฝากประจำ เป็นการรับฝากเงิน โดยมีระยะเวลาในการฝากกำหนดไว้ คือ ฝากประจำ 3 เดือน ฝากประจำ 6 เดือน ฝากประจำ 1 ปี และฝากประจำ 2 ปี โดยผู้ฝากเงินจะถอนเงินฝากคืนได้ก็ต่อเมื่อครบระยะเวลาดังกล่าว จึงจะได้รับดอกเบี้ยและดอกเบี้ยที่จะได้รับก็จะแตกต่างกันออกไปตามระยะเวลาที่กำหนด หากถอนเงินฝากคืนก่อนครบกำหนด จะได้รับดอกเบี้ยเท่ากับดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไป นอกจากนี้การถอนก็ต้องถอนออกทั้งจำนวนที่ฝากแต่ละครั้ง สำหรับหลักฐานการฝากเงินก็มีสมุดคู่ฝากเป็นหลักฐาน เช่นกัน

2.1.2.1.3 เงินฝากโดยมีใบรับฝาก เป็นการรับฝากเงินจำนวนมาก คือ รับฝากครั้งแรกต้องไม่ต่ำกว่า 100,000.00 บาท โดยมีระยะเวลาในการถอนที่กำหนดไว้ การฝากเงินประเภทนี้ จะมีใบรับฝากเป็นหลักฐานการฝากเงิน และรับฝากดังกล่าวสามารถซื้อขายและเปลี่ยนมือได้ ส่วนผลตอบแทนจะอยู่ในรูปของดอกเบี้ย

2.1.2.2 ธนาคารออมสิน เป็นธนาคารของรัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายพิเศษ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมให้เกิดการออมในหมู่ประชาชน โดยธนาคารมีการระดมเงินฝาก ดังนี้

2.1.2.2.1 รับฝาก ได้แก่ ฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และฝากเงินออมสิน เพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ซึ่งวิธีการรับฝากและการให้ผลตอบแทนก็เหมือนกับวิธีการของธนาคารพาณิชย์

2.1.2.2.2 ออกพันธบัตรออมสินและสลากออมสิน เป็นหลักทรัพย์ทางการเงินที่ธนาคารออกเพื่อจำหน่ายให้แก่ประชาชน จึงมีลักษณะเป็นการออมอย่างหนึ่ง เมื่อครบกำหนดอายุของหลักทรัพย์ก็นำไปไถ่ถอนคืนได้ และในแต่ละปีก็จะได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยตามจำนวนเงินต้นที่ซื้อพันธบัตรหรือสลากออมสินไว้ สำหรับสลากออมสินก็ยังมีผลตอบแทนเป็นสิ่งที่น่าพอใจอีกก็คือ การถูกรางวัลสลากออมสิน

2.1.2.3 บริษัทเงินทุน เป็นสถาบันการออมอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งระดมเงินออมโดยออกหลักทรัพย์ที่มีชื่อว่า “ตั๋วสัญญาใช้เงิน” จำหน่ายโดยทั่วไปโดยตัวนี้จำกัดอายุและอัตราดอกเบี้ยไว้แน่นอน

2.1.2.4 สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการออมที่ตั้งขึ้นในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง โดยการรวมตัวของพนักงานในหน่วยงานนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมและช่วยเหลือทางการเงินให้แก่สมาชิก การออมกระทำโดยสหกรณ์จะเรียกเก็บค่าหุ้นสะสมจากสมาชิกตามส่วนของรายได้ต่อเดือน พร้อมทั้งให้ดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนจากการออม ส่วนการออมอีกรูปหนึ่งก็คือ การฝากเงินไว้ที่สหกรณ์นั่นเอง

2.1.2.5 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นสถาบันที่รับการฝากเงินจากประชาชนในลักษณะทั่ว ๆ ไปและมีลักษณะพิเศษ ฝากทั่วไปก็คือ ฝากประจำและฝากออมทรัพย์ ส่วนฝากลักษณะพิเศษก็คือ การฝากสะสมทรัพย์เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย จึงถือได้ว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นสถาบันการออมแห่งหนึ่งสำหรับประชาชน โดยมีดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจสำหรับการออม เช่นกัน

2.1.2.6 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจ จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกี่ยวกับเงินทุนแก่กิจการด้านการเกษตร ในขณะเดียวกันก็รับฝากเงินจากประชาชนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ข้างต้น ประเภทของเงินฝาก ก็ได้แก่ ฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และฝากตามส่วนเงินกู้ ผลตอบแทนจากการฝากเงินจะอยู่ในรูปดอกเบี้ยเหมือนสถาบันการออมอื่น ๆ

2.1.2.7 กองทุนบำเหน็จบำนาญ เป็นสถาบันการออมประเภทหนึ่งที่จัดตั้งในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับสงเคราะห์เจ้าหน้าที่และพนักงาน

ในหน่วยงานนั้นหลังจากเกษียณอายุการทำงาน โดยในระหว่างอายุการทำงานเจ้าหน้าที่ และพนักงานผู้เป็นสมาชิกต้องส่งรายได้สมทบกองทุนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุแล้ว รายได้นั้นจะกลับมาเป็นของสมาชิกผู้นั้น ผลตอบแทนที่ได้จากการออมลักษณะนี้ก็คือ ดอกเบี้ย

2.1.3 การซื้อทรัพย์สินทางการเงินต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวการค้า พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ สลากออมสิน เป็นต้น การถือครองในรูปแบบหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ จะมีสภาพคล่องน้อย เนื่องจากจะมีการกำหนดเวลาการใช้คืน ซึ่งต้องถึงกำหนดเวลาก่อนจึงสามารถได้คืน แต่จะได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบผลตอบแทนไม่ว่าจะเป็นดอกเบี้ย เงินปันผล

2.1.4 การให้กู้ยืม ซึ่งมีสัญญาเงินกู้ถูกต้องตามกฎหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งการให้กู้ยืม โดยการมีสัญญาเงินกู้นั้นจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ยเงินกู้ ถึงแม้จะไม่เท่ากับการกู้ยืมนอกระบบ แต่มีความเสี่ยงน้อยกว่า เนื่องจากมีสัญญาที่ถูกต้องตามกฎหมาย

2.1.5 เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิตและกองทุนเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการออมเพื่อความมั่นคงในระยะยาว และเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.1.6 อื่น ๆ เช่นเงินหุ้นสมาชิกสหกรณ์ เงินค่าสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์

2.2 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ซึ่งหมายถึง การถือทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมายจะคุ้มครองไปสูงได้ยาก การออมรูปแบบนี้ ได้แก่

2.2.1 การเล่นเกมแชร์

2.2.2 การให้กู้ยืมเป็นการส่วนตัวโดยไม่มีสัญญากู้ยืม

ซึ่งทั้ง 2 ประเภทนี้ จะมีผลตอบแทนที่สูง แต่จะมีความเสี่ยงมากเนื่องจากไม่มีกฎหมายคุ้มครอง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รายได้ส่วนที่เหลือนั้นอาจจะเก็บออมในรูปแบบของทรัพย์สินแบบต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ รูปแบบของการออมจะมีหลายประเภทดังต่อไปนี้

1. การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ การซื้อโลหะมีค่า

2. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน โดยแบ่งเป็นการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ เช่น เงินสดในมือ เงินฝากที่สถาบันการออมต่าง ๆ สลากออมสิน และการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ เช่น การให้กู้ยืมส่วนตัวโดยไม่มีสัญญา การเล่นเกมแชร์

ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออม

จากนี้ เรื่องธรรมศักดิ์ (2551, หน้า 18) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของบุคคลนั้น จะมีปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรที่กำหนดตัวหนึ่ง โดยปัจจัยในทางสังคม

และปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการออม คือ

1. จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือนจะเป็นตัวกำหนดว่าจะออมได้หรือไม่ ถ้าจำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือนสูงโอกาสที่จะออมก็จะเป็นไปได้มากกว่าผู้มีเงินได้น้อย
2. เป้าหมายการออม ผู้ที่มีเป้าหมายในการออมมักจะมีแนวโน้มที่จะมีปริมาณการออมสูงกว่าผู้ที่ไม่มีความหมายการออม
3. ทัศนคติในการบริโภค จะมีอิทธิพลต่อการออมอยู่มาก เนื่องจากถ้าบริโภคมากก็จะออมน้อย
4. อายุ จะมีอิทธิพลต่อการออมตามทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุขัย นั่นคือ ผู้ที่มีอายุในวัยกลางคนจะมีการออมสูงกว่าวัยต้น และวัยบั้นปลายชีวิต
5. การศึกษา เชื่อกันว่าจะมีอิทธิพลต่อการออมโดยทั่วไปผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีการออมมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ทั้งนี้ อาจจะเป็นเนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมีรายได้สูงกว่าหรือมีเงินนั้นก็เข้าใจในความสำคัญของการออมมากกว่า
6. อาชีพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออม เพราะนอกจากความแตกต่างกันของอาชีพจะทำให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องของรายได้แล้ว ลักษณะของอาชีพบางอาชีพก็จำเป็นต้องมีการออมไปในตัว
7. ขนาดของครอบครัว จะมีผลต่อการออม โดยครัวเรือนขนาดใหญ่ที่มีสมาชิกในการดูแลมาก การออมก็จะน้อย
8. กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน เป็นสาเหตุหนึ่งที่กระทบต่อการออม เพราะผู้มีสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเรียบร้อยแล้ว ย่อมอยู่ในฐานะที่จะเก็บออมได้ดีกว่าผู้ที่ยังเป็นหนี้เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
9. สภาพภูมิศาสตร์และเขตที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออมที่สถาบันการเงิน เพราะความสะดวกจะมีผลต่อการออม ฉะนั้นถ้าแหล่งที่อยู่อาศัยสะดวกต่อการไปยังแหล่งออมการออมก็อาจจะเพิ่มขึ้นได้
10. ความพร้อมของสถาบันการเงิน ที่ให้ความสะดวกทั้งระบบการออมและการติดต่อจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการออม
11. การโฆษณาและสิ่งจูงใจ เป็นผลให้ผู้ออมตื่นตัว และมีความต้องการที่จะออมมากขึ้นตามแรงโฆษณาและสิ่งจูงใจ

จารุณี บุญยะพงค์ไชย (2545, หน้า 9 อ้างถึงใน ฉัฐพร ศิริกุล, 2554, หน้า 15-16) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออม มีดังนี้

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic factors)

1. แหล่งที่มาของรายได้แน่นอน (Certainly) เป็นรายได้จากเงินเดือนประจำที่ครัวเรือนได้รับทุก ๆ เดือน เช่น เงินเดือนประจำ รายได้จากค่าเช่าในแต่ละเดือน รายได้จากดอกเบี้ย
2. แหล่งที่มาจากรายได้ไม่แน่นอน (Uncertainly) เป็นรายได้ที่ครัวเรือนได้รับไม่แน่นอนในแต่ละเดือน ได้แก่ รายได้จากการเกษตร รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระ เงินที่บุตรหลานญาติพี่น้องส่งมาให้ ค่าจ้างทั่วไป กำไรจากการทำธุรกิจ รายได้จากอาชีพเสริม
3. ปริมาณทรัพย์สินทางการเงินสุทธิของครัวเรือน หมายถึง การครอบครองทรัพย์สินทั้งที่เป็นสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ เช่น รถจักรยานยนต์ รถยนต์ บ้าน ดิเกว ที่ดิน เป็นต้น

เดือนจิต สาริบุตร (2529, หน้า 5-6 อ้างถึงใน กันตพจน์ เศรษฐราชศรี, 2552, หน้า 11) แสดงความเห็นว่าการออมส่วนบุคคลจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่

1. การสร้างนิสัยประหยัด การประหยัด หมายถึง การอดออมคืออดในสิ่งที่ควรอด และออมในสิ่งที่ควรออม เช่น อดเหล้า อดบุหรี่ การเล่นแชร์ หวยไต่ดิน รวมทั้งอบายมุขต่าง ๆ ให้มากขึ้น ส่วนการออมนั้น คือ งดการซื้อของฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต งดซื้อสินค้าแบบเงินผ่อน ไม่ฟุ่มเฟือยกับการใช้จ่ายใช้สอย เทียวเตร่ พยายามดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพและฐานะ ผู้ที่ประหยัดได้มาก
2. รายได้ที่แท้จริง หมายถึง รายได้เมื่อเปรียบเทียบกับระดับราคาสินค้า ถ้ารายได้ที่เป็นตัวเงินเท่าเดิมและเมื่อใดที่สินค้านั้นแพงขึ้นรายได้ที่แท้จริงก็จะลดลง ถ้าราคาสินค้าถูกลงรายได้ที่แท้จริงก็สูงขึ้น ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันราคาสินค้าสูงขึ้นเรื่อย ๆ เร็วกว่ารายได้ที่เป็นตัวเงิน จึงทำให้รายได้ที่แท้จริงของประชาชนลดลงและเงินเหลือออมก็ลดลงด้วย
3. ความสะดวกในการออม การออมนั้นหากมีบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้มีผู้ออมเงินมากขึ้น เช่น การหักเงินเดือนจากต้นสังกัด การจัดเจ้าหน้าที่ออกไปรับเงินออม เป็นต้น

สุวิณา กัดเกิด (2551, หน้า 19 อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต, 2555, หน้า 14) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมของบุคคลจากงานวิจัยในอดีต สรุปเป็นปัจจัยที่มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการออม ดังนี้

1. รายได้ รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงหลังหักภาษี แล้วเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการออมของบุคคลเพราะเงินออมก็คือรายได้หลังจากที่ได้ใช้จ่ายใช้สอยไปเพื่อการบริโภคแล้ว
2. การบริโภค เป็นปัจจัยโดยตรงที่มีผลต่อการออม เพราะการออมเกิดจากรายได้ที่เหลือจากการบริโภค หากบุคคลมีการบริโภคน้อยลงก็จะมีเงินเหลือเพื่อเก็บน้อยลง

3. อัตราดอกเบี้ย เป็นผลตอบแทนจากการนำเงินไปฝากไว้กับสถาบันการเงิน หากมีอัตราดอกเบี้ยสูงก็จะทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง บุคคลก็จะนำเงินไปออมกับสถาบันการเงินมาก หากอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผลตอบแทนที่ได้ก็จะต่ำ บุคคลก็จะเก็บออมไว้กับสถาบันการเงินน้อยลง

4. ระดับราคาสินค้า ถ้าราคาสินค้าอยู่ในระดับต่ำ บุคคลก็จะมีรายได้ที่เหลือจากการซื้อสินค้าและบริการเก็บไว้ในรูปแบบของเงินออม ถ้าราคาสินค้าอยู่ในระดับสูง เงินออมของบุคคลก็จะมีน้อยเนื่องจากต้องใช้จ่ายเพิ่มขึ้น รายได้ที่เหลือในการออมก็จะมีน้อยลง

5. จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน หากการไปใช้บริการที่สถาบันการเงินทำได้ง่าย ย่อมเป็นสิ่งจูงใจและให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการออม

6. อายุ มีผลต่อการออมตามทฤษฎีวัฏจักรชีวิต คือผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางชีวิต ซึ่งมักจะเป็นวัยทำงานจะมีการออมสูงกว่าในวัยตอนต้นและวันตอนปลาย

7. การศึกษา โดยทั่วไปผู้ที่มีการศึกษาสูงจะออมมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมีรายได้สูงกว่าหรือมีโอกาสในการหางานมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

8. อาชีพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออม เพราะจากความแตกต่างกันของอาชีพ จะทำให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องรายได้

9. เป้าหมายการออม ผู้ที่มีเป้าหมายในการออมหรือวางแผนในอนาคตเกี่ยวกับการออม มักจะมีแนวโน้ม ที่จะมีการออมสูงกว่าผู้ที่ไม่มีความหมายในการออม

10. การโฆษณาและสิ่งจูงใจ เป็นผลให้ผู้ออมตื่นตัวและมีความต้องการที่จะออมมากขึ้น ตามแรงโฆษณาและสิ่งจูงใจ

โสภณ โรจน์ธำรง (2537, หน้า 101-117 อ้างถึงใน ชลธิชา อัสวนิรันดร, 2552, หน้า 14-15) ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือน พบว่า พฤติกรรมการออมของครัวเรือนขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1. สมมติฐานรายได้สัมบูรณ์ (Absolute income hypothesis) ซึ่งให้เห็นว่าเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น (ภายใต้ข้อสมมติฐานว่าปัจจัยอื่นคงที่) ประชาชนมีความโน้มเอียงที่จะใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือประชาชนมีความโน้มเอียงที่จะออมเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยระบบเศรษฐกิจที่เติบโตเร็วส่งผลให้ครัวเรือนมีความสามารถในการออมสูงขึ้น ซึ่งแหล่งที่มาของรายได้ แบ่งออกเป็น 2 แหล่ง คือ

1.1 แหล่งที่มาของรายได้แน่นอนเป็นรายได้จากเงินเดือนประจำที่ครัวเรือนได้รับทุก ๆ เดือน เช่น เงินเดือนประจำ รายได้จากค่าเช่าในแต่ละเดือน รายได้จากดอกเบี้ย เป็นต้น

1.2 แหล่งที่มาของรายได้ไม่แน่นอนเป็นรายได้ที่ครัวเรือนได้รับไม่แน่นอนในแต่ละเดือน ได้แก่ รายได้จากการทำงาน รายได้จากกำไรจากการประกอบอาชีพอิสระ เงินที่บุตรหลานญาติพี่น้องส่งมาให้ ค่าจ้างทั่วไป กำไรจากการทำธุรกิจ รายได้จากอาชีพเสริม ทรัพย์สินทางการเงินสุทธิของครัวเรือน หมายถึง การครอบครองทรัพย์สินทั้งที่สังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ บ้าน ตึกแถว ที่ดิน อัญมณี ฯลฯ

2. ตัวแปรด้านการพึ่งพิง (Dependency rate) จำนวนผู้พึ่งพิงหรือผู้ไม่มีเงินได้เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งกำหนดพฤติกรรมการออม เนื่องจากจำนวนผู้พึ่งพิงเป็นภาระแก่ครัวเรือนต้องให้ความอุปการะเลี้ยงดู ทำให้รายจ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้นหรือในทางตรงกันข้ามบุคคลในวัยทำงานมีแนวโน้มที่จะออมสูง ดังนั้น หากอัตราส่วนประชากรในวัยทำงานสูงขึ้นจะมีผลให้อัตราการออมของครัวเรือนโดยรวมสูงขึ้น

3. สมมติฐานวัฏจักรชีวิต (Life cycle hypothesis) สาระสำคัญของสมมติฐานข้อนี้คือ โดยทั่วไปบุคคลมักจะมีรายได้ค่อนข้างต่ำเมื่อเริ่มต้นชีวิตและในบั้นปลายของชีวิต แต่บุคคลจะมีรายได้สูงเมื่ออยู่ในวัยกลางคนในขณะที่การบริโภคของบุคคลจะดำรงไว้ซึ่งระดับการบริโภคคงที่หรือสูงขึ้นทีละน้อย ทำให้ช่วงเริ่มต้นของชีวิตนั้นบุคคลจะเป็นผู้กู้สุทธิ (Net borrower) ต่อมาในช่วงอายุวัยกลางคนจะออมเพื่อจ่ายคืนหนี้สินและเก็บออมไว้เมื่อออกจากงาน และช่วงบั้นปลายชีวิตจะกลายเป็นผู้ออมติดลบ

4. อาชีพ โดย Kaldor (n.d. อ้างถึงใน ชลธิชา อัสวานิรันดร, 2552, หน้า 14-15) นักเศรษฐศาสตร์ที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านแหล่งที่มาของเงินได้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือน ตามสมมติฐานของ Kaldor (n.d. อ้างถึงใน ชลธิชา อัสวานิรันดร, 2552, หน้า 14-15) (Kaldors hypothesis) กล่าวว่า ความแตกต่างทางชนชั้น หรือด้านเศรษฐกิจมีผลให้การออมแตกต่างกัน นายทุนซึ่งมีผลกำไรในการประกอบอาชีพก็จะมีการออมสูงกว่ากรรมกรที่ได้รับเพียงค่าจ้าง โดย Kaldor (n.d. อ้างถึงใน ชลธิชา อัสวานิรันดร, 2552, หน้า 14-15) ได้ทำการศึกษาโดยการแยกการออมออกเป็นสองกลุ่ม คือ การออมของนายทุนกับการออมของกรรมกร ผลการศึกษาปรากฏว่า ความโน้มเอียงในการออมหน่วยสุดท้าย (Marginal propensity to save: MPS หมายถึง อัตราส่วนของการออมที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไปหนึ่งหน่วย) ของนายทุนมีค่าสูงกว่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของกรรมกร

5. เขตชนบทและเขตเมือง ความแตกต่างทางด้านภูมิศาสตร์หรือภูมิภาคเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือน ทั้งนี้ก็เพราะว่าปัจจัยที่กำหนดสามารถสร้างสิ่งจูงใจและโอกาสในการออมแตกต่างกัน รวมทั้งระดับการพัฒนาของตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคก็แตกต่างกันมากระหว่างในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล

6. ระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาการศึกษาของครัวเรือนซึ่งอาจจะมีผลต่อการออมได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ระดับการศึกษาจะช่วยเสริมสร้างหรือปลูกฝังทัศนคติของครัวเรือนให้มีวินัยในการใช้จ่าย ก่อให้เกิดการประหยัดในรายจ่ายทำให้ครัวเรือนสามารถออมได้มากขึ้น ในอีกด้านหนึ่งระดับการศึกษาของครัวเรือนอาจจะสร้างทัศนคติให้ครัวเรือนนั้นไม่จำเป็นต้องออมมากนัก เพราะจะมีความมั่นคงในการทำงานหรือไม่มีความเสี่ยงต้องออกจากงานเท่ากับกลุ่มที่มีการศึกษาน้อย

7. ปัจจัยอื่น ๆ นอกจากพฤติกรรมการออมจะถูกกำหนดด้วยปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้วยังถูกกำหนดจาก

7.1 ความอยากออมหรือค่านิยมเป็นการสร้างปลูกฝังวัฒนธรรมการออม

7.2 ความสะดวกที่จะออม คือ บริการต่าง ๆ อาทิ บันทกสถาบันการเงินมีผลต่อการออมในทางบวกปรากฏในประเทศญี่ปุ่น มาเลเซีย และไทย มีข้อสังเกตว่า บันทกของสถาบันการเงินอาจมีผลต่อการออมครัวเรือนได้ ทั้งนี้ เพราะในระยะเวลาที่ผ่านมาสถาบันการเงินเร่งการขยายบริการในทางการเงินในลักษณะที่ขาดความสมดุลโดยเน้นขยายบริการด้านสินเชื่อมากกว่าระดมเงินฝาก

7.3 สิ่งจูงใจในการออม คือ ผลตอบแทนหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการออม อาทิ มาตรการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีที่มีผลต่อการออมในทางบวกปรากฏในประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ขณะที่อัตราดอกเบี้ยสร้างแรงจูงใจให้ออมเฉพาะในครัวเรือนที่มีรายได้สูงมากเท่านั้น แต่เนื่องจากเป็นชนกลุ่มน้อยของสังคม การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจึงไม่ค่อยมีผลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมมีหลายปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ การบริโภค เป้าหมายการออม การโฆษณาและสิ่งจูงใจ จำนวนสาขา ความสะดวกในการออม ดอกเบี้ย นโยบายของรัฐ ผลตอบแทนจากการออม ความไม่แน่นอนของรายได้ เป็นต้น

ทฤษฎีการออมของ Keynes (n.d. อ้างถึงใน อรณูช เชาว์สุวรรณกิจ, 2550, หน้า 10) (Keynesian saving theory) เป็นทฤษฎีภายใต้เงื่อนไขดุลยภาพที่มีการจ้างงานไม่เต็มที่ สมมติฐานทางด้านทฤษฎี กล่าวว่า การออมในปัจจุบันขึ้นอยู่กับรายได้ในปัจจุบัน และรายได้ขึ้นอยู่กับ การลงทุน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีรายได้หลังจากหักภาษี ให้รัฐบาลแล้ว บุคคลจะนำรายได้นั้นไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคส่วนหนึ่งและเก็บออมไว้ส่วนหนึ่ง เมื่อรายได้สูงขึ้นความโน้มเอียงในการออม (APC) มีแนวโน้มลดลง

นอกจากทฤษฎีการออมดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีผู้เสนอแนวความคิดทฤษฎีการออมสมัยใหม่ Fry (1984 อ้างถึงใน อรณูช เชาว์สุวรรณกิจ, 2550, หน้า 10) กล่าวว่า อัตราการเจริญเติบโต

ของรายได้รวมเป็นตัวกำหนดอัตราการออม ถ้าอัตราการเจริญเติบโตของรายได้รวมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จะทำให้อัตราการออมเพิ่มขึ้นด้วย การออมที่สูงขึ้นนั้นจะเป็นแหล่งทรัพยากรให้การลงทุนต่อไป ดังนั้น ตัวเชื่อมโยงระหว่างการและการลงทุนก็คือ อัตราการเจริญเติบโตของรายได้รวม นอกจากปัจจัยดังกล่าวแล้วเขายังเสนอว่า อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่กำหนดการออมของบุคคลซึ่งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากก็คือ ผลตอบแทนที่ผู้ฝากเงินได้รับจากธนาคาร โดยที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการออม กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้นบุคคลจะนำเงินไปฝากธนาคารแทนการนำเงินไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นที่ให้ผลตอบแทนต่ำกว่า มีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้น แต่เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่ำ บุคคลจะนำเงินดังกล่าว ไปลงทุนหาผลประโยชน์ในทางอื่นที่ให้ผลตอบแทนมากกว่า มีผลทำให้การออมลดลง

จากทฤษฎีการออมข้างต้นที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า รายได้ และดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของการออม โดย หากรายได้เพิ่มขึ้นจำนวนเงินออมจะเพิ่มขึ้นด้วย และหากอัตราดอกเบี้ยที่เป็นผลตอบแทนจากการออมเงินมีอัตราเพิ่มขึ้นจะเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลมีการออมเงินมากขึ้นด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

รุ่งนภา ศรีชัยภูษะ โชติ (2550, หน้า 8) พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติของตนเองที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นอย่างไม่รู้ตัว สามารถวัดและตรวจสอบได้

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต (2555, หน้า 26) พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคล ทั้งที่สามารถสังเกตเห็นได้และไม่สมารถสังเกตเห็นได้ แต่สามารถใช้เครื่องมือวัดได้ โดยเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตน

ฉัฐพร ศิริกุล (2554, หน้า 6) พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ผ่านการใคร่ครวญแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว ซึ่งสามารถวัดและตรวจสอบได้

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของมนุษย์ ที่อาจแสดงออกและไม่แสดงออกก็ได้แต่สามารถใช้เครื่องมือวัดและตรวจสอบได้ โดยเป็นการกระทำที่ตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล ดังนั้น ในแต่ละบุคคลจึงมีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน

องค์ประกอบของพฤติกรรม

ประเภทของพฤติกรรม

วิมลสิทธิ์ ทรยางกูล (2535 อ้างถึงใน ฌัฐพร ศิริกุล, 2554, หน้า 7) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมไว้ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) เป็นพฤติกรรมที่สามารถมองเห็น สังเกตได้จากภายนอก 2 ลักษณะ คือ

1.1 พฤติกรรมแบบโมเลอร์ (Molor) เป็นพฤติกรรมหน่วยใหญ่ ที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือวัด และตรวจสอบ เช่นการเคลื่อนไหวของร่างกาย การเดิน การยืน การหัวเราะ เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมแบบโมเลคูลาร์ (Molecular) เป็นพฤติกรรมหน่วยย่อยที่ต้องอาศัยเครื่องมือช่วยในการสังเกต เช่น การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การไหลเวียนของโลหิต การเต้นของหัวใจ ความดันโลหิต กระแสประสาทในสมอง เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายใน (Covert behavior) เป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นได้ชัดเจนด้วยตา แต่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัด และตรวจสอบพฤติกรรมภายในมีดังนี้

2.1 ความรู้สึก (Feeling) หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งเร้าด้วยอวัยวะสัมผัสทั้ง 5 หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง ซึ่งได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น กาย เช่น การสัมผัสรสหวานก็บอกได้ว่าหวาน หรือการได้เห็นแสงสว่าง ได้กลิ่นหอม เป็นต้น

2.2 การรับรู้ (Perceiving) หมายถึง การแปลความหมายหรือการตีความที่ได้จากการสัมผัส

2.3 การจำ (Remembering) หมายถึง ความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ที่เคยผ่านมาแล้วเก็บเป็นภาพได้ และสามารถที่จะดึงออกมาใช้ได้ทุกครั้ง

2.4 การคิดและการตัดสินใจ (Thinking and decision making) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ และวิเคราะห์หาสาเหตุ และพิจารณาตัดสินใจ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเภทของพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมของบุคคลประกอบด้วย พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายใน ซึ่งพฤติกรรมภายนอกนั้นเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ ส่วนพฤติกรรมภายในนั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนซึ่งจำเป็นต้องใช้เครื่องมือวัดและตรวจสอบ

การวัดพฤติกรรม

ในการศึกษาพฤติกรรมนั้น สามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน กันยา สุวรรณแสง (2540 อ้างถึงใน ฌัฐพร ศิริกุล, 2554, หน้า 8-10) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. วิธีการทดลอง (Experimental method) วิธีการทดลองนี้เป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในเชิงของวิธีทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมเชิงเหตุและผลระหว่างตัวแปร (Variable) ซึ่งตัวแปรนี้ หมายถึง สิ่งที่เปลี่ยนแปลงค่าได้ไม่คงที่ สำหรับตัวแปรที่เป็นสาเหตุหรือเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดผลตามมา เราเรียกว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent variable) ซึ่งเป็นตัวแปรถูกสร้างขึ้นมาเพื่อดูว่าส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างไร ส่วนตัวแปรที่เป็นผลเรียกว่าตัวแปรตาม (Dependent variable) สำหรับการปฏิบัติของผู้ทดลองต่อตัวแปรอิสระ เรียกว่า การจัดกระทำ (Treatment) ในการทดลองแต่ละครั้ง ผู้ทดลองต้องตั้งสมมุติฐานก่อนแล้วทำการทดลองในการทดลองจะมีสองลักษณะ คือ การทดลองในสภาพธรรมชาติ กับการทดลองในห้องปฏิบัติการ ในการทดลองแต่ละครั้งต้องคำนึงถึง การปฏิบัติซ้ำ หมายถึง การกระทำซ้ำอีกครั้ง แม้ว่า จะต่างบุคคลหรือสถานที่กันก็ได้ผลอย่างเดิมทุกครั้ง นักจิตวิทยาควรทำการทดลองซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ได้ผลอย่างเดิม เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ส่วนการควบคุมตัวแปรนั้นจะเห็นว่า ในการทดลองแต่ละครั้งมีข้อจำกัด เพราะการจะควบคุมตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งนั้น อาจจะมีตัวแปรซ่อนมาทำให้ผลลัพธ์คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้ ในการสรุปผลก็เช่นเดียวกันต้องมีขอบเขตจำกัด คือ ผลการทดลองจะเกิดลักษณะนี้ได้เฉพาะในกลุ่มที่มีคุณลักษณะแบบนี้เท่านั้น ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มอื่นที่แตกต่างกันออกไปได้

2. วิธีการตรวจสอบจิตตนเอง (Introspection method) วิธีการตรวจสอบจิตตนเองหรือวิธีการพินิจภายใน หมายถึง วิธีการที่บุคคลสังเกตตนเองหรือสำรวจตัวเอง โคนการให้บุคคลพิจารณาความรู้สึกรู้สึกของตนเอง สำรวจตรวจสอบตนเองแล้วรายงานถึงสาเหตุและความรู้สึกรู้สึกของตนเองออกมา ซึ่งในการตรวจสอบจิตตนเอง บางครั้งอาจใช้วิธีการนึกย้อนทบทวนไปถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและฝังใจหรือประทับใจในอดีต อาจกลายเป็นปมขัดแย้งซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ได้

3. วิธีการทางคลินิก (Clinical method) วิธีการนี้เป็นหลักการศึกษาทางจิตวิทยาวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยให้บุคคลมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น โดยการเรียนรู้หลักเกณฑ์และความจริงต่าง ๆ จากการทำงานและทำการศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคลคนไข้หรือผู้ป่วย (Client) ที่มีปัญหาหรือมีความผิดปกติทางจิต ซึ่งมาหาจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาคลินิก นักจิตวิทยาจะไม่เพียงแต่ศึกษาเรื่องตามที่คนไข้เล่าให้ฟังเท่านั้น ยังจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ในอดีต ชีวิตประวัติศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัวและสิ่งแวดล้อม เพื่อดูภูมิหลังของสังคมของคนไข้ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น การทดสอบ การศึกษารายกรณี การสังเกต การสัมภาษณ์ สังคมมิติ การทดสอบทางจิตวิทยา อาทิ การทดสอบบุคลิกภาพ การฉายจิต เพื่อศึกษาเจตนาคิด ความต้องการทางอารมณ์และทางจิตใจ เพื่อดูสาเหตุของบุคลิกภาพนั้น ๆ ว่ามีสาเหตุที่แท้จริงมาจากอะไร

4. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) การใช้แบบสอบถามเหมาะสำหรับในการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่มีจำนวนมาก ๆ และต้องการคำตอบอย่างรวดเร็ว ทำให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แบบสอบถามที่ใช้จะต้องเป็นเครื่องมือที่มีความเป็นมาตรฐาน มีคุณภาพ มีความเที่ยงตรง มีความเชื่อมั่น สามารถวัดในสิ่งที่เราต้องการจะวัด ในการให้ตอบแบบสอบถาม มักจะถามเกี่ยวกับเจตคติเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการจะทราบ เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามได้แล้ว ก็จะใช้วิธีทางสถิติวิจยหาคำตอบออกมา เพื่อให้ได้ผลที่ชัดเจนขึ้นควรนำวิธีการอื่นมาใช้ตรวจสอบอีกครั้ง เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น

5. การสังเกต (Observation) การสังเกตเป็นวิธีการเฝ้าดูพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้ตา ซึ่งเป็นวิธีการที่มีความชัดเจน ง่าย และสะดวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สังเกตว่าจะมีความรู้ความเข้าใจ ในจิตวิทยา มีทักษะความชำนาญ มีความสามารถในการสังเกตมากน้อยแค่ไหน สิ่งเหล่านี้ผู้สังเกตควรได้รับการฝึกฝนการสังเกตมาเป็นอย่างดี การสังเกตที่ดีนั้นต้องมีจุดมุ่งหมายว่าจะสังเกตเรื่องอะไร สังเกตไปทำไม สถานการณ์และสภาพการณ์ที่ต้องการสังเกต จำนวนครั้งในการสังเกต ระยะเวลา วันเวลาในการสังเกต สิ่งเหล่านี้ต้องกำหนดให้ชัดเจน และที่สำคัญผู้ที่ทำการสังเกตต้องไม่มีอคติต่อผู้ถูกสังเกตและเรื่องที่ทำกรสังเกตอยู่

จากการศึกษาการวัดพฤติกรรมข้างต้น สรุปได้ว่า ในการวัดพฤติกรรมมีความจำเป็นอย่างยั้งที่ต้องใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือสำหรับวัดพฤติกรรม เนื่องจากในแต่ละบุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันและยังมีพฤติกรรมที่เป็นทั้งพฤติกรรมภายนอก และพฤติกรรมภายใน ดังนั้น จึงควรมีการใช้เครื่องมือหลายชนิดร่วมกันในการวัดพฤติกรรม เพื่อความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลที่แท้จริง

สถานการณ์การออมในปัจจุบัน

สถานการณ์การออมระดับประเทศ

จากสถานะเศรษฐกิจชะลอตัว ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น ประกอบกับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่สนับสนุนการใช้จ่ายภาคครัวเรือนในช่วงที่ผ่านมา ถือเป็นปัจจัยหลักที่อาจส่งผลให้ตัวเลขการออมของคนไทยลดน้อยลงเนื่องจากประชาชนมรกำลังการออมที่จำกัด โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีรายได้น้อย เกี่ยวกับเรื่องนี้ ชัยสิทธิ์ อนุชิตวรวงศ์ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2557) นักวิชาการ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ หรือทีดีอาร์ไอ เปิดเผยผลศึกษาภาพรวมเกี่ยวกับเงินออม การสะสมทุน และการถือครองทรัพย์สินของครัวเรือนไทย ในช่วง 2 ทศวรรษ (โดยใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนไทยในช่วง พ.ศ. 2531-2552) โดยกล่าวว่า สถานการณ์ออมของคนไทยในช่วง 20 ปี

ที่ผ่านมา ในภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยสัดส่วนครัวเรือนที่มีการออมเงิน หรือมีรายได้สูงกว่ารายจ่ายมีแนวโน้มสูงขึ้น จากสถิติเมื่อปี พ.ศ. 2531 พบว่า สัดส่วนครัวเรือน ที่ไม่มีเงินออมอยู่ที่ร้อยละ 48 แต่ในปี พ.ศ. 2552 สัดส่วนดังกล่าวลดลงเหลือเพียงร้อยละ 25 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยที่ครัวเรือนมีเงินออมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณ 10 เท่า จากที่ในปี พ.ศ. 2531 ครัวเรือนไทยมีเงินออมเฉลี่ยเพียง 507 บาทต่อเดือนเท่านั้น แต่ในปี พ.ศ. 2552 พบว่า เพิ่มขึ้นเป็น 5,145 บาท คิดเป็นอัตราเติบโตสูงถึงร้อยละ 12 ต่อปี โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเติบโตของรายได้ ขณะที่รายจ่ายไม่ได้ขยายตัวในอัตราที่สูงเทียบเท่ากับรายได้

อย่างไรก็ดี นักวิชาการที่ตีอาไรโอได้ตั้งข้อสังเกตว่า สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำ ด้านเงินออมระหว่างคนรวยกับคนจนอย่างชัดเจน จากการแบ่งประชากรไทยออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยใช้ข้อมูลข้างต้นพบว่าในปี พ.ศ. 2552 กลุ่มคนที่ร่ำรวยมีเงินออมเฉลี่ยสูงมากถึง ราว ๆ 6,300 บาทต่อคนต่อเดือน ขณะที่กลุ่มคนที่จนที่สุดโดยเฉลี่ยไม่มีเงินออม ซึ่งน่าจะเป็น กลุ่มคนที่น่าเป็นห่วงมากที่สุดเนื่องจากไม่มีเงินออมที่สามารถใช้เป็นหลักประกันทางการเงิน สำหรับตนเองและครอบครัวในยามที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องใช้เงิน ข้อเท็จจริงประการหนึ่งจาก ผลสำรวจดังกล่าวชี้ว่าความเหลื่อมล้ำด้านการออมดังกล่าวน่าจะเป็นผลพวงจากความไม่เท่าเทียม กันของระดับการศึกษาของคนในสังคมไทย โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงมีรายได้ดีและสามารถจัดสรร เงินออมไปลงทุนในทางเลือกต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ทั้งนี้ หากพิจารณาผลการศึกษา “ภาวะหนี้ครัวเรือนไทย: ความเสี่ยงและนโยบาย” โดยยรรยง ไทยเจริญและคณะ (2547) อ้างถึงใน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2557) ประกอบ พบว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ด้านการจัดการทางการเงิน โดยผู้ที่มีความรู้ทางการเงินน้อยมักจะเป็นคนในกลุ่มรายได้ต่ำ และมีการศึกษาน้อย

นอกจากนั้น เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านการออมจากโครงสร้างครัวเรือน 6 ประเภท ได้แก่ (1) ครัวเรือนแบบ 1 รุ่น (2) ครัวเรือนแบบ 2 รุ่น (3) ครัวเรือนแบบ 3 รุ่น (4) ครัวเรือนแบบอยู่คนเดียว (5) ครัวเรือนแบบอยู่กับญาติหรือเพื่อน และ (6) ครัวเรือนแบบ แห่กกลาง พบว่า ครัวเรือนที่อยู่กัน 2 รุ่น หรืออยู่กับญาติ มีแนวโน้มสะสมทุนได้มากกว่าครัวเรือน แบบอื่น ๆ เนื่องจากครัวเรือนเหล่านี้มีสมาชิกอยู่ในวัยทำงาน จึงมีโอกาสสะสมทรัพย์สิน ทางการเงินได้ง่ายและมากกว่าครัวเรือนประเภทอื่น แต่ในทางกลับกัน ครัวเรือนแบบแห่กกลาง (เช่น ครัวเรือนที่ปู่-ย่า-ตา-ยายและหลานอาศัยอยู่ร่วมกัน) เป็นกลุ่มที่จนสุดและมีเงินออมเงิน ในระดับที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับครัวเรือนประเภทอื่น เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวประเภทนี้ คือ ผู้สูงอายุเลยวัยเกษียณ ซึ่งมีรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ โดยส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาเงิน โอนในรูปแบบต่าง ๆ

อีกทั้งมีเงินออมน้อยและน่าจะมีข้อจำกัดในการวางแผนรองรับในระยะยาวเพื่อลดผลกระทบของ
ความไม่แน่นอนในอนาคต

นักวิชาการที่ชื่อว่าไอโด้เสนอแนะให้ภาครัฐเร่งยกระดับมาตรฐานการศึกษาเพื่อเพิ่ม
โอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เสียเปรียบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากคุณภาพ
การศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่กำหนดรายได้ของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จจาก
การศึกษาขั้นพื้นฐานและรูปแบบการออมแบบดั้งเดิม เช่น การฝากเงินกับธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ย
เป็นต้น คงไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่มีพลวัตรและแปรเปลี่ยน
ตลอดเวลา ดังนั้น ในส่วนของประชาชน ควรเพิ่มความรอบรู้ทางการเงิน และมองถึงการลงทุน
ระยะยาว รวมทั้งควรดำเนินชีวิตโดยใช้หลักความพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ
ด้านการเงิน นอกจากนี้ ภาครัฐควรพยายามขยายฐานภาษีไปสู่ผู้มีรายได้สูงที่ยังไม่เสียภาษีหรือ
เสียภาษีได้ไม่เต็มความสามารถ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มรายได้ให้กับภาครัฐที่จะนำไปใช้จ่ายเป็นสวัสดิการ
ได้มากขึ้นสำหรับคนยากจนและผู้เสียเปรียบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

สถานการณ์การออมในพื้นที่ตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

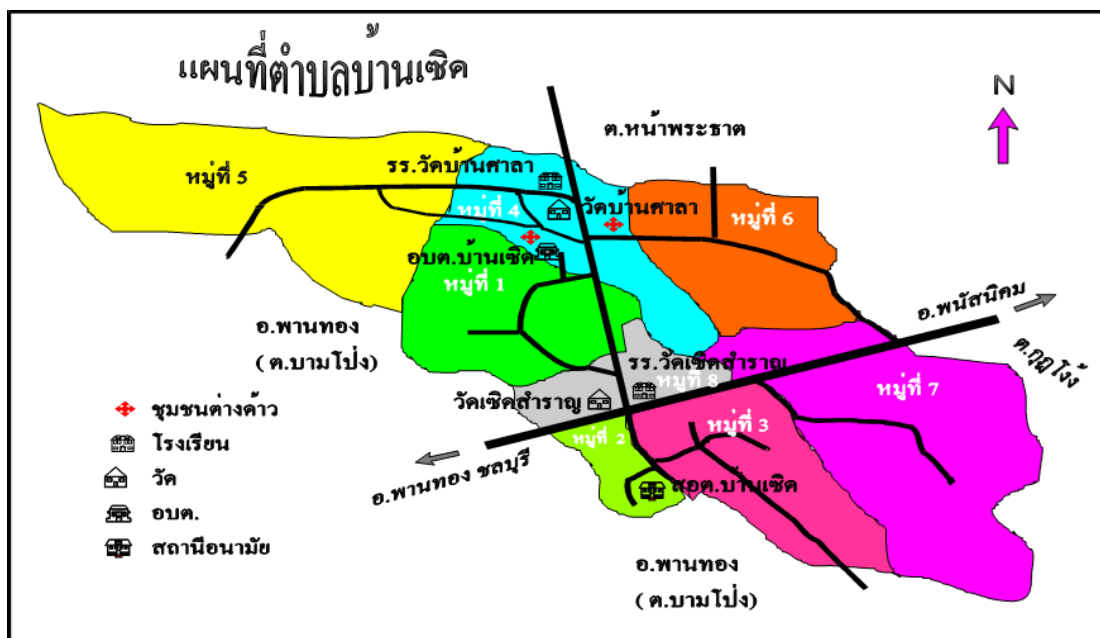
ประวัติความเป็นมาของตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตำบลบ้านเข็ดเป็นตำบลที่ติดต่อกับอำเภอพานทอง โดยมีสาขาของลำน้ำห้วยสาธิตา
ไหลผ่านคั่นกลางระหว่าง 2 อำเภอ และ 2 วัด คือ วัดท้ายเข็ดของอำเภอพานทองและวัดเข็ดตำราญ
ของอำเภอพนัสนิคม คนพื้นบ้านย่านนี้เป็นชาวลาวอาศัยปากน้ำอพยพมาจากเวียงจันทร์จึงนิยมใช้
ภาษาอีสานพูดจากันในชีวิตประจำวันจนทุกวันนี้ คำว่า “เข็ด” ตรงกับภาษาไทยภาคกลางว่า “เข็ด”
และที่มาของคำนี้เกิดจากชื่อของช่างสูงอายุที่มีคนนำมาเลี้ยงไว้ในหมู่บ้านเพราะ “ขุนเข็ด” เป็นช่าง
ที่เคยอดอกศึกมาแล้ว จาก “บ้านขุนเข็ด” ในอดีตก็เรียกกันสั้นลง ๆ และเพี้ยนจนเหลือแค่ “บ้านเข็ด”
เท่านั้น จึงเป็นชื่อหมู่บ้านก่อนจะเป็นชื่อ “ตำบลบ้านเข็ด” ในเวลาต่อมาจนทุกวันนี้

ที่ตั้ง

ตำบลบ้านเข็ดเป็นพื้นที่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด ปัจจุบันเป็น
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอพนัสนิคม ห่างจากอำเภอพนัสนิคมประมาณ 3 กิโลเมตร ใช้เวลา
เดินทางจากตำบลบ้านเข็ดถึงอำเภอพนัสนิคมโดยรถยนต์ ประมาณ 5 นาที ห่างจากจังหวัดชลบุรี
ประมาณ 23 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางจากตำบลบ้านเข็ดถึงจังหวัดชลบุรีโดยรถยนต์ประมาณ
20-30 นาที และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 98 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางจากตำบล
บ้านเข็ดถึงกรุงเทพมหานครโดยรถยนต์ประมาณ 1.30-2.00 ชั่วโมง องค์การบริหารส่วนตำบล

บ้านเช็ดมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 5.39 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นพื้นที่ 3,113 ไร่ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,796 ครัวเรือน เขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเช็ด แบ่งออกเป็น 8 หมู่บ้าน

ภาพที่ 2 แผนที่ตำบลบ้านเช็ด (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเช็ด, 2557)

อาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเช็ด มีอาณาเขตติดต่อ ดังต่อไปนี้
ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านกลาง บ้านบ่อจิง ตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัด
ชลบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านป่า ตำบลมาบโป่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลกกูโง้ง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ บ้านท้ายเช็ด ตำบลมาบโป่ง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

ประชากร

ตำบลบ้านเช็ด จากการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ. 2) ปี พ.ศ. 2557

มีการแบ่งเขตการปกครองของตำบลบ้านเช็ด เป็น 8 หมู่บ้าน จำนวนประชากร ปี พ.ศ. 2557 ที่อาศัย
อยู่ในครัวเรือนในวันสำรวจ มีครัวเรือนทั้งหมด 1,796 ครัวเรือน จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง
ทั้งหมด 5,339 คน มีรายได้เฉลี่ย 270,734.00 บาท/ ครัวเรือน/ ปี มีรายได้บุคคลเฉลี่ย
91,073.00 บาท/ คน/ ปี ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเช็ด, 2557)

ตารางที่ 2 รายงานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน

ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน ประชากร	รายได้ ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
บ้านใหญ่	1	100	413	290,100.00	70,242.00
บ้านสวนป่า ตะวันออก	2	39	167	451,878.00	105,529.00
บ้านสวนป่า ตะวันตก	3	100	323	388,938.00	105,529.00
บ้านปอ	4	238	784	203,697.00	61,836.00
บ้านศาลา/ บ้านเอื้ออาทร	5	1,043	2,620	258,802.00	103,027.00
บ้านสวนหมาก	6	57	151	243,640.00	91,970.00
บ้านไผ่ล้อม	7	146	690	364,140.00	77,050.00
บ้านโพธิ์งาม	8	73	191	208,890.00	79,837.00
รวม		1,796	5,339	270,734.00	91,073.00

ตารางที่ 3 ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น/ กลุ่มอาชีพ

ที่	ชื่อกลุ่ม/ องค์กร	ชื่อประธาน	ผลิตภัณฑ์ชุมชน
1	กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน	นายสมศักดิ์ นฤมลศิริ	
2	ตำรวจชุมชนตำบล	นายพิสิฐ กลมกล่อม	
3	อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานตำบล	นางพรศรี ประเสริฐสม	
4	เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบล	นางนุปผาชาติ ทองเจริญพานิช	
5	โครงการ กข.คจ.	นายโชคปชา ไทยพินิจ	ม. 4, 5
6	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบล	นายกิตติโชค ยาวิชัย	ม. 1, 4
7	อาสาพัฒนาชุมชนตำบล	นายสาย์ณห์ สุทธิเจริญ/ นางนุปผาชาติ ทองเจริญพานิช	
8	ชมรมผู้สูงอายุตำบล	นางอำนวย รัตนกุล	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ที่	ชื่อกลุ่ม/ องค์กร	ชื่อประธาน	ผลิตภัณฑ์ชุมชน
9	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบล	นายสุนันท์ ประเสริฐสม	
10	ธนาคารโค-กระบือ	นายไพโรจน์ ไกรสิทธิ์	
11	กลุ่มเกษตรกร	นายนิคม เต็งศรี	
12	กลุ่มผ้าบาติกตำบล	นางพรศรี ประเสริฐสม	ผ้าบาติก
13	กลุ่มแม่บ้านเกษตรแปรรูปพัฒนา	นางพรศรี ประเสริฐสม	ไข่เค็ม
14	กลุ่มสตรีอาสาพัฒนา	นางวิลาวัลย์ จันทร์อินทร์	จักสานไม้ไผ่
15	กลุ่ม อป.พร.ตำบล	นายสุจินต์ กุลประยงค์	
16	กลุ่มนวดแผนไทย	นางประชิด กาญจนวัฒน์	นวดแผนไทย
17	ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนตำบล (ศอช.ต.)	นางบุปผาชาติ ทองเจริญพานิช	

สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยภาพรวม

ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ญ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์เลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง ทำนา ทำไร่ มีเพียงบางส่วนที่ออกไปทำงานตามสถานที่ต่าง ๆ นอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ทำงานเป็นลูกจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม รับราชการ รับจ้างทั่วไป

ลักษณะหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ญ มีการจัดตั้งหมู่บ้านภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนทั้งสิ้น 8 หมู่บ้าน ดังที่กล่าวมาแล้วซึ่งแต่ละหมู่บ้าน มีสมาชิก อบต., ผู้ใหญ่บ้าน, อสม. และประชาคมหมู่บ้าน ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในตำบลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นกับงานราชการ ในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาการบริหาร และการดำเนินกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ให้ลุล่วงตามวัตถุประสงค์และตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นไปด้วยดี ซึ่งประชาคมหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ญ จะแต่งตั้งจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนของหมู่บ้านแต่ละหมู่เป็นประชาคม ทำหน้าที่ในการเสนอแนะข้อคิดเห็นในด้านต่าง ๆ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นในฐานะผู้แทนของหมู่บ้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กชวรรณ ทาเวียง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะแนวโน้มและปัจจัยที่กำหนดการออมของภาคครัวเรือนกับสถาบันการเงินไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มการออมของภาคครัวเรือนกับสถาบันการเงินไทย และวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการออมของภาคครัวเรือนกับสถาบันการเงินไทย ขอบเขตการวิจัย คือ ข้อมูลอนุกรมเวลาในช่วงปี พ.ศ. 2520 ถึงปี พ.ศ. 2545 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทางเศรษฐมิติโดยทดสอบคุณสมบัติความมีเสถียรภาพของข้อมูลด้วยวิธี Augmented dickey fuller test (ADF) และทดสอบความสัมพันธ์ของแบบจำลองในระยะยาวและระยะสั้น โดยวิธี Co-integration และ Error correction mechanism

ผลการวิจัยลักษณะแนวโน้มการออมของภาคครัวเรือนกับสถาบันการเงินไทย พบว่าการออมที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน บริษัทประกันชีวิต ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ยกเว้นการออมที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่มีแนวโน้มลดลง ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทางเศรษฐมิติ โดยจำแนกเป็นแบบจำลองความสัมพันธ์ในระยะยาวของการออมภาคครัวเรือนที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และการออมรวมทุกสถาบันการเงิน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวมีอิทธิพลในทางบวกกับการออมภาคครัวเรือนมากที่สุด ส่วนการทดสอบกลไกการปรับตัวในระยะสั้น พบว่า เมื่อการออมภาคครัวเรือนของทุกๆแบบจำลองในระยะยาวมีการคลาดเคลื่อน หรือเบี่ยงเบนออกนอกคุณภาพ ค่าความคลาดเคลื่อนจะถูกขจัดและแก้ไขให้หมดไปเพื่อปรับตัวเข้าสู่คุณภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมในเบื้องต้น เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายที่สามารถกระตุ้นการออมได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด การศึกษานี้อาศัยข้อมูลทุติยภูมิ ประเภทอนุกรมเวลา ที่เก็บรวบรวมได้จากธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิธีการวิเคราะห์ที่ใช้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการออมกับตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นด้วยวิธี Ordinary least squares (OLS) Estimates ผลการศึกษา พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่เพิ่มขึ้น และสัดส่วนระหว่างการออมภาคครัวเรือนต่อ GDP มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อัตราดอกเบี้ยไม่สามารถอธิบายผลกระทบที่มีต่อการออมภาคครัวเรือนได้ชัดเจนนัก อัตราเงินเฟ้อ ที่เป็นบวก แสดงถึงการที่ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น และสะท้อนถึงค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการออมภาคครัวเรือนในทิศทางลบ

สภาพคล่องของการถือทรัพย์สินของหน่วยเศรษฐกิจอื่น ได้แก่ เงินสดและเงินฝากเพื่อเรียก
หากครัวเรือนมีสินทรัพย์ในส่วนนี้ในปริมาณสูง เงินส่วนที่เหลือที่จะถูกใช้เป็นเงินออมระยะยาว
ย่อมลดน้อยลงด้วย ดังนั้น ความมั่นคงของครัวเรือนจึงส่งผลต่อปริมาณเงินออมในทางลบ

จากนี้ เรื่องธรรมชาติ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ใช้
ยามฉุกเฉินของครัวเรือนไทย ภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ใช้ยามฉุกเฉินที่เกิดจากความไม่แน่นอนของรายได้ ซึ่งศึกษา
ทั้งพฤติกรรมของครัวเรือนไทยโดยรวมและครัวเรือนไทยที่แบ่งตามอายุ ลักษณะรายได้ ระดับ
การศึกษาและถิ่นที่อยู่อาศัย โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางจากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจ
และสังคม ปี พ.ศ. 2549 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวน 42,484 ครัวเรือน ผ่านกระบวนการ
สร้างฟังก์ชันรายได้ในการคาดการณ์รายได้ถาวร และจัดกลุ่มครัวเรือนอย่างมีระบบในการหา
ค่าความแปรปรวนของรายได้ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของข้อมูลที่ทำให้ไม่สามารถทราบรายได้ถาวร
และความแปรปรวนของรายได้แต่ละครัวเรือนโดยตรง และทำการประมาณค่าฟังก์ชันการบริโภค
ที่มีพื้นฐานจาก Zhou (2003 อ้างถึงใน จากนี้ เรื่องธรรมชาติ, 2551) ด้วยวิธี Maximum likelihood

ผลการศึกษา พบว่า ครัวเรือน ไทยโดยรวม ครัวเรือนรายได้สูง ครัวเรือนรายได้ปานกลาง
ไม่มีพฤติกรรมการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน แต่พบการออมประเภทดังกล่าวในครัวเรือนรายได้ต่ำ
บางลักษณะเท่านั้น ได้แก่ ครัวเรือนรายได้ต่ำวัยทำงาน ครัวเรือนรายได้ต่ำที่หัวหน้าครัวเรือนไม่มี
รายได้ประจำ และครัวเรือนรายได้ต่ำที่ไม่ได้อยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล ขณะที่การวัดการศึกษา
ที่ต่างกันไม่สามารถสรุปได้ว่า ครัวเรือนรายได้ต่ำที่มีการศึกษาต่ำหรือครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่มี
ระดับการศึกษาสูงมีการออมไว้ใช้ยามฉุกเฉิน

ชลธิชา อิศวนิรันดร (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การออมเพื่อความมั่นคงยามสูงวัย
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการออมรวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการออมเพื่อความมั่นคง
ยามสูงวัย โดยใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2550 ดำเนินการ
โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งการศึกษานี้ศึกษาเฉพาะประชากรที่อายุระหว่าง 50-59 ปี ซึ่งมีทั้งสิ้น
15,583 ครัวเรือน โดยได้ประชากรตัวอย่างทั้งหมด 25,575 ราย ผลการศึกษา พบว่า ประชากร
ตัวอย่างเริ่มออมเมื่ออายุ 40-49 ปี ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุของระดับการออมเพื่อ
ความมั่นคงยามสูงวัยได้ร้อยละ 18.30 สำหรับผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยแบบพหุขั้นตอน
พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับการออมเพื่อความมั่นคงยามสูงวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ เขตที่อยู่อาศัย สถานภาพสมรส (โสด) จำนวนผู้พึ่งพิง
ในครัวเรือน สถานภาพสมรส (เคยสมรส) และอายุ ตามลำดับ

เดือนรุ่ง ช่วยเรื่อง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปาะ จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปาะ จังหวัดตรัง (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปาะ จังหวัดตรัง (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนระหว่างครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับครัวเรือนทั่วไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 326 ครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เช่น อายุของหัวหน้าครัวเรือน รายได้ รายจ่าย ระดับการศึกษา และนโยบายกระตุ้นการบริโภคของรัฐบาล ผลการศึกษาพบว่า สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปาะ จังหวัดตรัง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือน ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ และผลตอบแทน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ไม่มีอิทธิพล

นพแสน พรหมอินทร์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยแบบจำลอง โลจิท (Logit model) จากการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนเกษตร จำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการศึกษา พบว่า หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรลูกค้านาค.ส. ร้อยละ 60 มีการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ โดยมีการออมในรูปแบบกองทุนทวีสุขและสลากออมทรัพย์เป็นหลัก ปัจจัยหลักที่เกษตรกรพิจารณาในการเลือกรูปแบบการออม คือ การให้ผลตอบแทนสูง นอกจากนี้ หัวหน้าครัวเรือนมีความรู้ทางการเงินที่จำกัด โดยเฉพาะความรู้ในเรื่องการคิดอัตราดอกเบี้ย และผลกระทบจากอัตราเงินเฟ้อ เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ ด้วยแบบจำลอง โลจิท พบว่า สัดส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่ได้ทำงานต่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือน การวางแผนทางการเงิน การวางแผนชีวิต ความรู้ทางการเงิน ความสามารถในการออมเงิน การคาดการณ์ช่วงอายุที่มีชีวิตอยู่ และสัดส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนชราต่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ

ปัญญาสัมพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของคนไทยในช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม

การออมของคนไทย ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของคนไทย ศึกษา แนวโน้มการออมของคนไทย โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจซึ่งได้จากการสอบถามคนไทย ด้วยคำถาม ปลายปิดความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4 จำนวน 4,000 ตัวอย่าง เป้าหมายในการสำรวจ คือ ประชากรไทยอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และวิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน ผลการสำรวจ พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้ มีผลต่อการออม ในเรื่องปริมาณและการวางแผนการออม เป้าหมายหลักในการออม คือ ออมเพื่อแผนการลงทุน ในอนาคต ออมเพื่อเป็นทุนการศึกษาของตนเองและบุตร ออมเพื่อไว้ใช้รักษาตัวเมื่อยามเจ็บป่วย ตามลำดับ ลักษณะความแตกต่างด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ที่อยู่ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบของการออมเงินที่แตกต่างกันอย่างเห็น ได้ชัด กลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญในระดับปานกลางถึงมากกับอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนจากการฝากเงิน

รัชนิบูลย์ ลิ้มปัญญาเลิศ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของประชากรในชุมชน เขตเทศบาลเมืองลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อ พฤติกรรมการออมของประชากรในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลพบุรี กลุ่มตัวอย่าง 390 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ t-test, F-test และหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดโดยวิธีของครอนบาคได้ผล ดังนี้ ค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมการออมเท่ากับ 0.89

ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการออมของประชากรอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.32 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่แตกต่างกันในเรื่องเพศ อายุ จำนวน สมาชิกในครอบครัว ความมั่งคั่ง การเป็นแบบอย่าง ที่มีความแตกต่างกันไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออม นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยทางสังคมในเรื่อง ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส เป้าหมายการออม และการมีระเบียบวินัย ที่มีความแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออม ปัจจัย ทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในเรื่องของรายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน ทรัพย์สิน ที่มีความแตกต่างกันไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออม นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ในเรื่องอาชีพ ที่มีความแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออม

วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคาร พาณิชย์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในระบบ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออมในระบบ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ทั้งประเภทเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ โดยอาศัยสมการ ถดถอยเชิงซ้อนและประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูล อนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-พ.ศ. 2547

ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือน พบว่า หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. 2540 พฤติกรรมการออมของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยออมในบัญชีเงินฝากประจำ เพราะได้รับผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำในปริมาณที่สูง กลับเปลี่ยนมาออมในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์แทน เนื่องจากผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำลดต่ำลง ส่วนผลการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ รองลงมา คือ ราคาทองคำแท่ง ตัวแปรหุ่นซึ่งใช้แทนการเปลี่ยนแปลงจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ และส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดของเงินฝากประจำกับอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของเงินฝากออมทรัพย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากประจำมากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ รองลงมาคือราคาทองคำแท่ง

วิมลรัตน์ สุวรรณชัยยง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการบริโภค และการออมของบุคลากรสังกัด โรงพยาบาลกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภค และการออมของบุคลากรสังกัด โรงพยาบาลกลาง และพัฒนาสมมติฐานเพื่อนำไปทดสอบ ในอนาคต โดยวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้ข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม จำนวน 300 ชุด โดยนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางไขว้ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์มาช่วยในการประมวล ผลการศึกษาสรุปได้ว่า อายุ สถานภาพ ระดับของ ตำแหน่ง มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนการบริโภคและสัดส่วนการออม

วรชัย สิงหฤกษ์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะเศรษฐกิจสังคมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด จำนวน 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มสมาชิกตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จากเงินเดือนร้อยละ 84.71 และมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 22,217.01 บาท ด้านรายจ่ายมีการจ่ายชำระหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ร้อยละ 26.43 และมีรายจ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 21,566.77 บาท โดยเปรียบเทียบระหว่างรายได้และรายจ่าย

อยู่ในภาวะเกินดุลเฉลี่ย 650.25 บาท โดยคิดเป็นร้อยละ 3.01 ด้านภาระหนี้สินส่วนใหญ่มีการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 69.27 และมีภาระหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 413,257.26 บาท คำนิยมในการบริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่านิยมแบบประหยัดมัธยัสถ์ ส่วนพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีหุ้นและเงินฝากเฉลี่ยรายละ 196,759.91 บาท, 1,027,849.33 บาท ตามลำดับ ส่วนจุดประสงค์การออมพบว่าเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชราเจ็บป่วยมากที่สุด การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม พบว่า อายุ ระดับรายได้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพการเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและค่านิยมในการบริโภค ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

สุปัญญา ปลั่งกมล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด ลักษณะทางประชากร และพฤติกรรมการออม ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ แบบวัดครั้งเดียว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้สถิติ t-test และใช้สถิติ Analysis of variance: ANOVA ในการวิเคราะห์หาค่าความแตกต่าง และค่าความแปรปรวนของข้อมูล ผลการศึกษา พบว่าการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อใหม่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม ทักษะคิดต่อการออมที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน ลักษณะทางประชากรด้าน อายุ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีผลให้พฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน สื่อที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน

อัมพรธม เสริมสินไพบูลย์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนาดการออมรูปแบบของการออมและความโน้มเอียงในการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำกัด โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากสมาชิก ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจำนวน 322 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และสมการถดถอยเชิงเดียว

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มีรูปแบบการออมทรัพย์สินทางการเงินมากกว่าสินทรัพย์ถาวร สมาชิกนิยมออมโดยสะสมค่าหุ้นรายเดือนกับสหกรณ์มากที่สุดรองลงมา คือ การออมเพื่อการซื้อบ้านและที่ดิน การออมเพื่อซื้อรถยนต์ การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน และการฝากเงินกับสหกรณ์ ฯ ตามลำดับ นอกจากนี้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชรา

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปตัวแปรอิสระในการวิจัยในครั้งนี้ได้ดังนี้

ตารางที่ 4 การสังเคราะห์ตัวแปรจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการออมของประชาชน (ตัวแปรอิสระ)	ที่มา/ แหล่งอ้างอิง
1. เพศ	ปัญหาสัมพันธภาพเพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552)
2. อายุ	วรชัย สิงหฤทธิ (2549), วิมลรัตน์ สุวรรณชัยยง (2550), ชลธิชา อัสวานิรันดร (2552), สุปัญณี ปลั่งกมล (2552), ปัญหาสัมพันธภาพเพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552), จาคินี เรื่องธรรมศักดิ์ (2551), สุวีณา กัลลัดเกิด (2551)
3. สถานภาพสมรส	รัชนิบูลย์ ลิมปัญญาเลิศ (2553), วิมลรัตน์ สุวรรณชัยยง (2550), ชลธิชา อัสวานิรันดร (2552), ปัญหาสัมพันธภาพเพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552)
4. ระดับการศึกษา	จาคินี เรื่องธรรมศักดิ์ (2551), รัชนิบูลย์ ลิมปัญญาเลิศ (2553), ชลธิชา อัสวานิรันดร (2552), ปัญหาสัมพันธภาพเพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552), สุวีณา กัลลัดเกิด (2551)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมกรอมของประชาชน (ตัวแปรอิสระ)	ที่มา/ แหล่งอ้างอิง
5. อาชีพ	จาคินี เรื่องธรรมศักดิ์ (2551), รัชนิบูลย์ ลิ้มปัญญาเลิศ (2553), ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552), สุวีณา กัดเกิด (2551)
6. รายได้ต่อเดือน	กชวรรณ ทาเวียง (2548), วรชัย สิงหฤทธิ (2549), ชลธิชา อัสวนิรันดร (2552), สุปัญญณี ปลั่งกมล (2552), ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552), Fry (1984)
7. รายจ่ายต่อเดือน	วรชัย สิงหฤทธิ (2549), สุวีณา กัดเกิด (2551)
8. จำนวนผู้ประกอบการในครอบครัว	จาคินี เรื่องธรรมศักดิ์ (2551), ชลธิชา อัสวนิรันดร (2552), นพแสน พรหมอินทร์ (2554)
9. กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย	จาคินี เรื่องธรรมศักดิ์ (2551)
10. ด้านเศรษฐกิจและสังคม	วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล (2550), สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (2547), โสภณ โรจน์ธำรง (2537), ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552), เดือนรุ่ง ช่วยเรือง (2555)
11. ด้านความมั่นใจต่อสถาบัน การออม	จาคินี เรื่องธรรมศักดิ์ (2551), เตือนจิต สาริบุตร (2529), โสภณ โรจน์ธำรง (2537)
12. ด้านผลตอบแทนจาก การออม	ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย 10 แห่ง) (2552), สุวีณา กัดเกิด (2551), โสภณ โรจน์ธำรง (2537), Fry (1984), ปรียานุช ศรีจรรยา (2551)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบล บ้านเซ็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จากข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ. 2) ปี พ.ศ. 2557 ระดับตำบล โดยเก็บข้อมูลจากจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในวันสำรวจ สรุปว่าประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ วันสำรวจ ทั้งหมด 5,339 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเซ็ด, 2557) โดยงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคัดเลือกผู้ที่มีอายุ 18-60 ปี จากจำนวน ประชากรทั้งหมด ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 4,233 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซ็ด อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ 18-60 ปี คำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้สูตรของ Yamane (1973) ให้ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 365 คน ดังแสดงตามสูตรคำนวณต่อไปนี้ คือ

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{4,233}{1+4,233(0.05)^2}$$

$$n = 365$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 365 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยการศึกษาเอกสารต่าง ๆ จากเอกสารวิชาการ ร่างงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสม ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายเดือนต่อ จำนวนคนในอุปการะ กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เพียงคำตอบเดียวตามสถานภาพข้อมูลตามความเป็นจริงของผู้ตอบ จำนวน 10 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ตามความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) ตามความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อคำถาม

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เกี่ยวข้องกับการออมในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามศัพท์ และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 3.1 นางสาวตะวัน ทองทองหลาง รองปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ญ
รักษาการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ญ
 - 3.2 นางรชชา โพธิสิน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
 - 3.3 อาจารย์เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ อาจารย์ประจำวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบใช้ (Try out) กับประชาชนทั่วไปที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่กำกวม และในแต่ละข้อคำถามมีความครอบคลุม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลา 20 วัน
2. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน 365 ชุด ตามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมามีความสมบูรณ์จำนวน 365 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชน ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน จำนวนคนที่อุปการะ กรรมสิทธิ์ ในที่อยู่อาศัย การเป็นสมาชิกสหกรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชน ได้แก่ ปริมาณการออมเงิน รูปแบบการออมเงิน และวัตถุประสงค์ ในการออมเงิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน โดยใช้สถิติไคว์สแควร์ (Chi-square) ทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยในกรณีที่จำนวนเซลล์ค่าคาดหวัง (Expected value) มีจำนวนน้อยกว่า 5 มากกว่า ร้อยละ 20 ของจำนวนเซลล์ทั้งหมด ผู้ศึกษาเลือกใช้สถิติไคว์สแควร์แบบ Likelihood ratio

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษาตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 18-60 ปี จำนวน 365 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน สำหรับผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในตอนนี้จะกล่าวถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ผู้อุปการะในครอบครัว กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย การเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในชุมชน ซึ่งจะนำเสนอค่าความถี่ และร้อยละ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	หญิง	178	48.77
	ชาย	187	51.23
อายุ	18-29 ปี	72	19.73
	30-39 ปี	89	24.38
	40-49 ปี	115	31.51
	50-60 ปี	89	24.38

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
สถานภาพการสมรส	โสด	106	29.04	
	สมรส	201	55.07	
	หม้าย	32	8.77	
	หย่าร้าง	26	7.12	
การศึกษา	ประถมศึกษา	127	34.79	
	มัธยมศึกษาตอนต้น	39	10.68	
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช./ ปวส.	118	32.33	
	ปริญญาตรี	74	20.27	
	สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.92	
	อาชีพ	รับจ้างทั่วไป	66	18.08
		เกษตรกร	12	3.29
ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ		33	9.04	
พนักงานบริษัทเอกชน		111	30.41	
ค้าขาย		81	22.19	
เจ้าของกิจการ		35	9.59	
กำลังศึกษา		8	2.19	
อื่น ๆ		19	5.21	
รายได้ต่อเดือน		น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	36	9.86
		5,001-10,000 บาท	67	18.36
	10,001-15,000 บาท	83	22.74	
	15,001-20,000 บาท	103	28.22	
	20,001-25,000 บาท	31	8.49	
	มากกว่า 25,000 บาท	45	12.33	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายจ่ายต่อเดือน	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	66	18.08
	5,001-10,000 บาท	109	29.86
	10,001-15,000 บาท	80	21.92
	15,001-20,000 บาท	64	17.53
	20,001-25,000 บาท	6	1.64
	มากกว่า 25,000 บาท	40	10.96
ผู้อุปการะในครัวเรือน	มี	190	52.05
	ไม่มี	175	47.95
กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย	บ้านของตนเอง	164	44.93
	บ้านของพ่อแม่	159	43.56
	บ้านเช่า	34	9.32
	บ้านที่ผ่อนชำระ	7	1.92
	อื่นๆ	1	0.27
การเป็นสมาชิกสหกรณ์	เป็นสมาชิก	40	10.96
	ไม่เป็นสมาชิก	325	89.04

จากตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 365 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 51.23 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 31.51 มีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.07 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.79 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช./ ปวส. (ร้อยละ 32.33) ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.41 มีรายได้ต่อเดือนที่ 15,001-20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.22 รองลงมา คือ 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 22.74) มีรายจ่ายต่อเดือนที่ 5,001-10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.86 รองลงมา คือ 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 21.92) ส่วนใหญ่มีผู้อุปการะในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 52.05 และยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 89.04

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชน

ในตอนนี้จะกล่าวถึงพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ปริมาณการออมต่อเดือน ประเภทการออม (การออมในรูปแบบสินทรัพย์, การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ และการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ) และวัตถุประสงค์หลักในการออม โดยนำเสนอค่าความถี่และร้อยละ ดังตารางที่ 6-9

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

ปริมาณการออมต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	135	36.99
1,001-3,000 บาท	95	26.03
3,001-5,000 บาท	47	12.88
มากกว่า 5,000 บาท	88	24.11

จากตารางที่ 6 ปริมาณการออมต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 365 คน พบว่า มีการออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.99 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท และมากกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 26.03 และ 24.11 ตามลำดับ)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทการออม

ประเภทการออม	ประเภทการออม			กรณีสี่ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	เลือก		รวม
	มี	ไม่มี	รวม		เลือก	ไม่เลือก	
การออมในรูปแบบสินทรัพย์	259	106	365	1. มีการซื้อที่ดินเก็บไว้	39	220	259
	(70.96)	(29.04)	(100.00)		(15.06)	(84.94)	(100.00)
				2. มีการซื้อบ้าน/ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง	50	209	259
					(19.31)	(80.69)	(100.00)
				3. มีการซื้อเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องจักรในการประกอบอาชีพ	93	166	259
					(35.91)	(64.09)	(100.00)
				4. มีการซื้ออัญมณีหรือเครื่องประดับมีค่า	168	91	259
					(64.86)	(35.14)	(100.00)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเภทการออม	มี	ไม่มี	รวม	กรณีมี (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	เลือก	ไม่เลือก	รวม
การออม ในรูป ทรัพย์สิน ทางการเงิน ในระบบ	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)	1. เก็บเงินสดไว้ในมือ	190 (63.33)	110 (36.67)	300 (100.00)
				2. มีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ประเภทออมทรัพย์	241 (80.33)	59 (19.67)	300 (100.00)
				3. มีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ประเภทประจำ	63 (21.00)	237 (79.00)	300 (100.00)
				4. ซื้อสลากออมสิน	61 (20.33)	239 (79.67)	300 (100.00)
				5. ทำประกันชีวิตเพื่อสะสมเงิน ในระยะยาว	92 (30.67)	208 (69.33)	300 (100.00)
				6. จ่ายเงินเข้ากองทุนสำรอง เลี้ยงชีพ	42 (14.00)	258 (86.00)	300 (100.00)
				7. เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ในที่ทำงาน	43 (14.33)	257 (85.67)	300 (100.00)
				8. เป็นสมาชิกประกันสังคม	101 (33.67)	199 (66.33)	300 (100.00)
การออม ในรูป ทรัพย์สิน ทางการเงิน นอกระบบ	137 (37.53)	228 (62.47)	365 (100.00)	1. มีการเล่นแชร์	134 (97.81)	3 (2.19)	137 (100.00)
				2. ให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินนอกระบบ โดยคิดดอกเบี้ยสูงและไม่มี การทำสัญญา	23 (16.79)	114 (83.21)	137 (100.00)

จากตารางที่ 7 ประเภทการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 รูปแบบ พบว่า มีการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 82.19 รองลงมา คือ การออมในรูปสินทรัพย์และการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ตามลำดับ (ร้อยละ 70.96 และ 37.53) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการออมในแต่ละประเภทการออม พบว่า

1. การออมรูปแบบสินทรัพย์ จำนวน 259 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีการซื้ออัญมณีหรือเครื่องประดับมีค่า คิดเป็นร้อยละ 64.86 รองลงมา คือ มีการซื้อเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องจักรในการประกอบอาชีพ และมีการซื้อบ้าน/อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ตามลำดับ (ร้อยละ 35.91

และ 19.31)

2. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ จำนวน 300 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ประเภทออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 80.33 รองลงมา คือ เก็บเงินสดไว้ในมือ และเป็นสมาชิกประกันสังคม ตามลำดับ (ร้อยละ 63.33 และ 33.67)

3. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ จำนวน 137 คน พบว่า โดยส่วนใหญ่ มีการเล่นแชร์ คิดเป็นร้อยละ 97.81 รองลงมา มีการให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินนอกระบบ โดยคิดดอกเบี้ยสูงและไม่มีการทำสัญญา คิดเป็นร้อยละ 16.79

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการออม

วัตถุประสงค์ในการออม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	308	84.38	1
2. เพื่อใช้สำหรับการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน	104	28.49	4
3. เพื่อซื้อทรัพย์สิน	136	37.26	3
4. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชรา, เกษียณอายุ	149	40.82	2
5. เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักประกันในอนาคต (ประกันชีวิต, เงินฝากคุ้มครองชีวิต)	67	18.36	5
6. เพื่อผลประโยชน์ (ดอกเบี้ย, เงินปันผล)	60	16.44	7
7. เพื่อจัดตั้งหรือขยายธุรกิจ	25	6.85	8
8. เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	66	18.08	6
9. เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ	6	1.64	9

จากตารางที่ 8 วัตถุประสงค์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน มากที่สุด รองลงมา คือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุและเพื่อซื้อทรัพย์สินตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

วัตถุประสงค์หลักในการออม (ตอบเพียงข้อเดียว)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	134	36.71	1
2. เพื่อใช้สำหรับการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน	68	18.63	3
3. เพื่อซื้อทรัพย์สิน	24	6.58	5
4. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชรา, เกษียณอายุ	78	21.37	2
5. เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักประกันในอนาคต (ประกันชีวิต, เงินฝากคุ้มครองชีวิต)	11	3.01	6
6. เพื่อผลประโยชน์ (ดอกเบี้ยว, เงินปันผล)	10	2.74	8
7. เพื่อจัดตั้งหรือขยายธุรกิจ	11	3.01	6
8. เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน	28	7.67	4
9. เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ	1	0.27	9

จากตารางที่ 9 วัตถุประสงค์หลักของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.71 รองลงมา คือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ และเพื่อใช้สำหรับการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน ตามลำดับ (ร้อยละ 21.37 และ 18.63 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน

ในตอนนี้จะกล่าวถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน จำนวน 12 ตัวแปร ได้แก่ ความไม่แน่นอนของรายได้ ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง นโยบายของรัฐบาล ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน ความสะดวกในการออม ความพอใจในบริการ ความพร้อมของสถาบันการออม อัตราดอกเบี้ย เงินฝากคุ้มครองชีวิต ผลประโยชน์ทางภาษี และสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ โดยทำการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติไควสแควร์ (Chi-square) ดังตารางที่ 10-69 สมมติฐานที่ 1.1 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามปริมาณการออม
ต่อเดือน

ความไม่แน่นอน ของรายได้	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	78 (35.78)	62 (28.44)	30 (13.76)	48 (22.02)	147 (100.00)
ไม่เลือก	57 (38.78)	33 (22.45)	17 (11.56)	40 (27.02)	218 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 2.735, df = 3, p = 0.434$$

จากตารางที่ 10 ความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีการออม ต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.78 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท/มากกว่า 5,000 บาท และ 3,001-5,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 28.44, 22.02 และ 13.76) และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1.2 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบ
สินทรัพย์

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบ
สินทรัพย์

ความไม่แน่นอนของรายได้	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	150 (68.81)	68 (31.19)	218 (100.00)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความไม่แน่นอนของรายได้	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	109 (74.15)	38 (25.85)	147 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 1.216, df = 1, p = 0.270$$

จากตารางที่ 11 ความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 68.81 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1.3 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ความไม่แน่นอนของรายได้	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	171 (78.44)	47 (21.56)	218 (100.00)
ไม่เลือก	129 (87.76)	18 (12.24)	147 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 5.204, df = 1, p = 0.023$$

จากตารางที่ 12 ความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 78.44 และจากการวิเคราะห์ไคว้สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1.4 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ความไม่แน่นอนของรายได้	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	87 (39.91)	131 (60.09)	218 (100.00)
ไม่เลือก	50 (34.01)	97 (65.99)	147 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 1.301, df = 1, p = 0.254$$

จากตารางที่ 13 ความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 60.09 และจากการวิเคราะห์ไคว้สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1.5 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ความไม่แน่นอน ของรายได้	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่นๆ	
เลือก	87 (39.91)	41 (18.81)	5 (2.29)	85 (38.99)	147 (100.00)
ไม่เลือก	47 (31.97)	37 (25.17)	6 (4.08)	57 (38.78)	218 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 4.102, df = 3, p = 0.251$$

จากตารางที่ 14 ความไม่แน่นอนของรายได้ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.91 และจากการวิเคราะห์ไควร์สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2.1 สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของสภาวะเสี่ยงทางการเมือง จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ ทางการเมือง	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	10 (23.26)	9 (20.93)	7 (16.28)	17 (39.53)	43 (100.00)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ ทางการเมือง	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
ไม่เลือก	125 (38.82)	86 (26.71)	40 (12.42)	71 (22.05)	322 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 8.220, df = 3, p = 0.042$$

จากตารางที่ 15 สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมมากกว่า 5,000 บาท เป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 39.53 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 1,000 บาท, 1,001-3,000 บาท และ 3,001-5,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 23.26, 20.93 และ 16.28) และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย สมมติฐานที่ 2.2 สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของสถานะเสี่ยงทางการเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	30 (69.77)	13 (30.23)	43 (100.00)
ไม่เลือก	229 (71.12)	93 (28.88)	322 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.034, df = 1, p = 0.855$$

จากตารางที่ 16 สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบหลักทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบหลักทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 69.77 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบหลักทรัพย์ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2.3 สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบหลักทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของสภาวะเสี่ยงทางการเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบหลักทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง	การออมในรูปแบบหลักทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	30 (69.77)	13 (30.23)	43 (100.00)
ไม่เลือก	270 (83.85)	52 (16.15)	322 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 5.140, df = 1, p = 0.023$$

จากตารางที่ 17 สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบหลักทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบหลักทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 69.77 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบหลักทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2.4 สภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบหลักทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของสถานะเสี่ยงทางการเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	14 (32.56)	29 (67.44)	43 (100.00)
ไม่เลือก	123 (38.20)	199 (61.80)	322 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.515, df = 1, p = 0.473$$

จากตารางที่ 18 สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 67.44 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2.5 สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของสถานะเสี่ยงทางการเมือง จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

สถานะเสี่ยงจาก สถานการณ์ทางการเมือง	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
เลือก	11 (25.58)	9 (20.93)	2 (4.65)	21 (48.84)	43 (100.00)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สถานะเสี่ยงจาก สถานการณ์ทางการเมือง	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
ไม่เลือก	123 (38.20)	69 (21.43)	9 (20.93)	121 (37.58)	322 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 3.319, df = 3, p = 0.345$$

จากตารางที่ 19 สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.84 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า สถานะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3.1 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

นโยบายของรัฐ	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	6 (15.38)	13 (33.33)	4 (10.26)	16 (41.03)	39 (100.00)
ไม่เลือก	129 (39.57)	82 (25.15)	43 (13.19)	72 (22.09)	326 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 11.820, df = 3, p = 0.008$$

จากตารางที่ 20 นโยบายของรัฐ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมมากกว่า 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.03 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท (ร้อยละ 33.33) และจากการวิเคราะห์ไคว้สแควร์ พบว่า นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3.2 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

นโยบายของรัฐ	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	29	10	39
	(74.36)	(25.64)	(100.00)
ไม่เลือก	230	96	326
	(70.55)	(29.45)	(100.00)
รวม	259	106	365
	(70.96)	(29.04)	(100.00)

$$X^2 = 0.245, df = 1, p = 0.621$$

จากตารางที่ 21 นโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 74.36 และจากการวิเคราะห์ไคว้สแควร์ พบว่า นโยบายของรัฐไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3.3 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน
ในระบบ

นโยบายของรัฐ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	30 (76.92)	9 (23.08)	39 (100.00)
ไม่เลือก	270 (70.55)	56 (17.18)	326 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.828, df = 1, p = 0.363$$

จากตารางที่ 22 นโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 76.92 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า นโยบายของรัฐไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3.4 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน
นอกระบบ

นโยบายของรัฐ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	17 (43.59)	22 (56.41)	39 (100.00)

ตารางที่ 23 (ต่อ)

นโยบายของรัฐ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	120 (36.81)	206 (63.19)	326 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.683, df = 1, p = 0.409$$

จากตารางที่ 23 นโยบายของรัฐ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 56.41 และจากการวิเคราะห์ไคส์แควร์ พบว่า นโยบายของรัฐไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3.5 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของนโยบายของรัฐ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

นโยบายของรัฐ	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
เลือก	9 (23.08)	10 (25.64)	0 (0.00)	20 (51.28)	39 (100.00)
ไม่เลือก	125 (38.34)	68 (20.86)	11 (3.37)	122 (37.42)	326 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 5.620, df = 3, p = 0.132$$

จากตารางที่ 24 นโยบายของรัฐ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 51.28 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า นโยบายของรัฐไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4.1 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับ ปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม ปริมาณการออมต่อเดือน

ความไม่แน่นอนของ เศรษฐกิจภายในประเทศ	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	63 (27.39)	53 (23.04)	31 (13.48)	83 (36.09)	230 (100.00)
ไม่เลือก	72 (53.33)	42 (31.11)	16 (11.85)	5 (3.70)	135 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 54.782, df = 3, p = 0.000$$

จากตารางที่ 25 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตามปริมาณ การออมต่อเดือน พบว่า มีการออมมากกว่า 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.09 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 1,000 บาท และ 1,001-3,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 27.39 และ 23.04 ตามลำดับ)

และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4.2 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับ การออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม การออมในรูปแบบสินทรัพย์

ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	190 (82.61)	40 (17.39)	230 (100.00)
ไม่เลือก	69 (51.11)	66 (48.89)	135 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 40.955, df = 1, p = 0.000$$

จากตารางที่ 26 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 82.61 และจากการวิเคราะห์ไควสแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย สมมติฐานที่ 4.3 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตาม การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	219 (95.22)	11 (4.78)	230 (100.00)

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจ ภายในประเทศ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	81 (60.00)	54 (40.00)	135 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 72.083, df = 1, p = 0.000$$

จากตารางที่ 27 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 95.22 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจ ภายในประเทศ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	94 (40.87)	136 (59.13)	230 (100.00)
ไม่เลือก	43 (31.85)	92 (68.15)	135 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 2.950, df = 1, p = 0.086$$

จากตารางที่ 28 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 59.13 และจากการวิเคราะห์ไควร์สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4.5 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่นๆ	
เลือก	64 (27.83)	58 (25.22)	6 (2.61)	102 (44.35)	230 (100.00)
ไม่เลือก	70 (51.85)	20 (14.81)	5 (3.70)	40 (29.63)	135 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 22.759, df = 3, p = 0.000$$

จากตารางที่ 29 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 44.35 และจากการวิเคราะห์ไควร์สแควร์ พบว่า ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5.1 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามปริมาณการออม
ต่อเดือน

ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ ของสถาบัน	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	54 (37.24)	40 (27.59)	19 (13.10)	32 (22.07)	145 (100.00)
ไม่เลือก	81 (36.82)	55 (25.00)	28 (12.73)	56 (25.45)	220 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.654, df = 3, p = 0.884$$

จากตารางที่ 30 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออม ต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.24 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท และมากกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 27.59 และ 22.07 ตามลำดับ) และจากการวิเคราะห์ ไคว์สแควร์ พบว่า ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5.2 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออม
ในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออม
ในรูปแบบสินทรัพย์

ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	103 (71.03)	42 (28.97)	145 (100.00)

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	156 (70.91)	64 (29.09)	220 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.001, df = 1, p = 0.979$$

จากตารางที่ 31 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 71.03 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5.3 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	119 (82.07)	26 (17.93)	145 (100.00)
ไม่เลือก	181 (82.27)	39 (17.73)	220 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.002, df = 1, p = 0.960$$

จากตารางที่ 32 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 82.07 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5.4 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	51 (35.17)	94 (64.83)	145 (100.00)
ไม่เลือก	86 (39.09)	134 (60.91)	220 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.572, df = 1, p = 0.449$$

จากตารางที่ 33 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 64.83 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5.5 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ ของสถาบัน	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่นๆ	
เลือก	60 (41.38)	28 (19.31)	1 (0.69)	56 (39.09)	145 (100.00)
ไม่เลือก	74 (33.64)	50 (22.73)	10 (4.55)	86 (39.09)	220 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 6.221, df = 3, p = 0.101$$

จากตารางที่ 34 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.38 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 6.1 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

ความสะดวก ในการออม	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	49 (26.20)	50 (26.74)	31 (13.48)	57 (30.48)	187 (100.00)

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ความสะดวก ในการออม	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
ไม่เลือก	86 (48.31)	45 (25.28)	16 (11.85)	31 (17.42)	178 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 22.665, df = 3, p = 0.000$$

จากตารางที่ 35 ความสะดวกในการออม จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมมากกว่า 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.48 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท และต่ำกว่า 1,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 26.74 และ 26.20 ตามลำดับ) และจากการวิเคราะห์ ไคว์สแควร์ พบว่า ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 6.2 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ความสะดวกในการออม	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	144 (77.01)	43 (22.99)	187 (100.00)
ไม่เลือก	115 (64.61)	63 (35.39)	178 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 6.803, df = 1, p = 0.009$$

จากตารางที่ 36 ความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 77.01 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สิน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 6.3 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบ ทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ความสะดวกในการออม	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	169 (90.37)	18 (9.63)	187 (100.00)
ไม่เลือก	131 (73.60)	47 (26.40)	178 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 17.541, df = 1, p = 0.000$$

จากตารางที่ 37 ความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 90.37 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 6.4 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบ ทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ความสะดวกในการออม	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	70 (37.43)	117 (62.57)	187 (100.00)
ไม่เลือก	67 (37.64)	111 (62.57)	178 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.002, df = 1, p = 0.967$$

จากตารางที่ 38 ความสะดวกในการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 62.57 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ความสะดวกในการออมไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 6.5 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของความสะดวกในการออม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ความสะดวกในการออม	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่นๆ	
เลือก	51 (27.27)	41 (21.93)	3 (1.60)	92 (49.20)	187 (100.00)

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ความสะดวก ในการออม	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่นๆ	
ไม่เลือก	83 (46.63)	37 (20.79)	8 (4.49)	50 (28.09)	178 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 22.334, df = 3, p = 0.000$$

จากตารางที่ 39 ความสะดวกในการออม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่ามีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.20 และจากการวิเคราะห์ไควสแควร์ พบว่าความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 7.1 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

ความพอใจในบริการ	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	36 (36.00)	27 (27.00)	15 (15.00)	22 (22.00)	100 (100.00)
ไม่เลือก	99 (37.36)	68 (25.66)	32 (12.08)	66 (24.91)	265 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.823, df = 3, p = 0.844$$

จากตารางที่ 40 ความพอใจในบริการ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท และมากกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 27.00 และ 22.00 ตามลำดับ) และจากการวิเคราะห์ ไคว์สแควร์ พบว่า ความพอใจในบริการ ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 7.2 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ความพอใจในบริการ	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	65	35	100
	(65.00)	(35.00)	(100.00)
ไม่เลือก	194	71	265
	(73.21)	(26.79)	(100.00)
รวม	259	106	365
	(70.96)	(29.04)	(100.00)

$$X^2 = 2.373, df = 1, p = 0.123$$

จากตารางที่ 41 ความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 65.00 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ความพอใจในบริการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 7.3 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ความพอใจในบริการ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	71 (71.00)	29 (29.00)	100 (100.00)
ไม่เลือก	229 (86.42)	36 (13.58)	265 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 11.787, df = 1, p = 0.001$$

จากตารางที่ 42 ความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 71.00 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 7.4 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ความพอใจในบริการ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	43 (43.00)	57 (57.00)	100 (100.00)

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ความพอใจในบริการ	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	94 (35.47)	171 (64.53)	265 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 1.755, df = 1, p = 0.185$$

จากตารางที่ 43 ความพอใจในบริการ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 57.00 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า ความพอใจในบริการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 7.5 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 44 จำนวนและร้อยละของความพอใจในบริการ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ความพอใจในบริการ	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
เลือก	42 (42.00)	19 (19.00)	5 (5.00)	34 (34.00)	100 (100.00)
ไม่เลือก	92 (34.72)	59 (22.26)	6 (2.26)	108 (40.75)	265 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 4.066, df = 3, p = 0.254$$

จากตารางที่ 44 ความพอใจในบริการ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.00 และจากการวิเคราะห์ ไคว์สแควร์ พบว่า ความพอใจในบริการไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 8.1 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม ต่อเดือน

ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามปริมาณการออม ต่อเดือน

ความพร้อมของสถาบัน การออม	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	47 (54.02)	11 (12.64)	7 (8.05)	22 (25.29)	87 (100.00)
ไม่เลือก	88 (31.65)	84 (30.22)	40 (14.39)	66 (23.74)	278 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 18.961, df = 3, p = 0.000$$

จากตารางที่ 45 ความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.02 รองลงมา คือ มากกว่า 5,000 บาท และ 1,001-3,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 25.29 และ 12.64 ตามลำดับ) และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 8.2 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบ สินทรัพย์

ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ความพร้อมของสถาบันการออม	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	75 (86.21)	12 (13.79)	87 (100.00)
ไม่เลือก	184 (66.19)	94 (33.81)	278 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 12.888, df = 1, p = 0.000$$

จากตารางที่ 46 ความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 86.21 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 8.3 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 47 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ความพร้อมของสถาบันการออม	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	80 (91.95)	7 (8.05)	87 (100.00)

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ความพร้อมของสถาบันการออม	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	220 (79.14)	58 (20.86)	278 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 7.437, df = 1, p = 0.006$$

จากตารางที่ 47 ความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 91.95 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ความพร้อมของสถาบันการออม มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขออมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 8.4 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 48 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ความพร้อมของสถาบันการออม	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	31 (35.63)	56 (64.37)	87 (100.00)
ไม่เลือก	106 (38.13)	172 (61.87)	278 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.176, df = 1, p = 0.675$$

จากตารางที่ 48 ความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 64.37 และจากการวิเคราะห์ไคว้สแควร์ พบว่า ความพร้อมของสถาบันการออมไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 8.5 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 49 จำนวนและร้อยละของความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ความพร้อมของสถาบันการออม	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
เลือก	38 (43.68)	17 (19.54)	5 (5.75)	27 (31.03)	87 (100.00)
ไม่เลือก	96 (34.53)	61 (21.94)	6 (2.16)	115 (41.37)	278 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 6.339, df = 3, p = 0.096$$

จากตารางที่ 49 ความพร้อมของสถาบันการออม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.68 และจากการวิเคราะห์ไคว้สแควร์ พบว่า ความพร้อมของสถาบันการออมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 9.1 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

อัตราดอกเบี้ย	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	70 (29.91)	69 (29.49)	34 (14.53)	61 (26.07)	234 (100.00)
ไม่เลือก	65 (49.62)	26 (19.85)	13 (9.92)	27 (20.61)	131 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 14.236, df = 3, p = 0.003$$

จากตารางที่ 50 อัตราดอกเบี้ย จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.91 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท และมากกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 29.49 และ 26.07 ตามลำดับ) และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 9.2 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 51 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

อัตราดอกเบี้ย	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		รวม
	มี	ไม่มี	
เลือก	161 (68.80)	73 (31.20)	234 (100.00)

ตารางที่ 51 (ต่อ)

อัตราดอกเบี้ย	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	98 (74.81)	33 (25.19)	131 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 1.470, df = 1, p = 0.225$$

จากตารางที่ 51 อัตราดอกเบี้ยจำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 68.80 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า อัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยสมมติฐานที่ 9.3 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ยจำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

อัตราดอกเบี้ย	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	191 (81.62)	43 (18.38)	234 (100.00)
ไม่เลือก	109 (81.62)	22 (16.79)	131 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.144, df = 1, p = 0.705$$

จากตารางที่ 52 อัตราดอกเบี้ยจำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 81.62 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า อัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
สมมติฐานที่ 9.4 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 53 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ยจำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

อัตราดอกเบี้ย	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	89 (38.03)	145 (61.97)	234 (100.00)
ไม่เลือก	48 (36.64)	83 (63.36)	131 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.070, df = 1, p = 0.792$$

จากตารางที่ 53 อัตราดอกเบี้ยจำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 61.97 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า อัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
สมมติฐานที่ 9.5 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของอัตราดอกเบี้ย จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

อัตราดอกเบี้ย	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
เลือก	86 (36.75)	47 (20.09)	1 (0.43)	100 (42.74)	234 (100.00)
ไม่เลือก	48 (36.64)	31 (23.66)	10 (7.63)	42 (32.06)	131 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 17.435, df = 3, p = 0.001$$

จากตารางที่ 54 อัตราดอกเบี้ย จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.74 และจากการวิเคราะห์ไควสแควร์ พบว่า อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 10.1 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 55 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

เงินฝากคุ้มครองชีวิต	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	45 (38.14)	22 (18.64)	13 (11.02)	38 (32.20)	118 (100.00)

ตารางที่ 55 (ต่อ)

เงินฝากคุ้มครองชีวิต	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
ไม่เลือก	90 (36.44)	73 (29.55)	34 (13.77)	50 (20.24)	247 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 8.921, df = 3, p = 0.030$$

จากตารางที่ 55 เงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.14 รองลงมา คือ มากกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 32.20) และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับ ปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 10.2 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 56 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

เงินฝากคุ้มครองชีวิต	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	107 (90.68)	11 (9.32)	118 (100.00)
ไม่เลือก	152 (61.54)	95 (38.46)	247 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 32.903, df = 1, p = 0.000$$

จากตารางที่ 56 เงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 90.68 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 10.3 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 57 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

เงินฝากคุ้มครองชีวิต	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	109 (92.37)	9 (7.63)	118 (100.00)
ไม่เลือก	191 (77.33)	56 (22.67)	247 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 12.349, df = 1, p = 0.000$$

จากตารางที่ 57 เงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 92.37 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 10.4 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 58 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน
ทางการเงินนอกระบบ

เงินฝากคุ้มครองชีวิต	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	43 (36.44)	75 (63.56)	118 (100.00)
ไม่เลือก	94 (38.06)	153 (61.94)	247 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.89, df = 1, p = 0.766$$

จากตารางที่ 58 เงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สิน
ทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ
คิดเป็นร้อยละ 63.56 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า เงินฝากคุ้มครองชีวิตไม่มี
ความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐาน
การวิจัย

สมมติฐานที่ 10.5 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 59 จำนวนและร้อยละของเงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

เงินฝากคุ้มครองชีวิต	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
เลือก	44 (37.29)	16 (13.56)	4 (3.39)	54 (45.76)	118 (100.00)

ตารางที่ 59 (ต่อ)

เงินฝากคุ้มครองชีวิต	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
ไม่เลือก	90 (36.44)	62 (25.10)	7 (2.83)	88 (35.63)	247 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 7.184, df = 3, p = 0.066$$

จากตารางที่ 59 เงินฝากคุ้มครองชีวิต จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่ามีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.76 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่าเงินฝากคุ้มครองชีวิตไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 11.1 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 60 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

ผลประโยชน์ทางภาษี	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	39 (33.62)	23 (19.83)	9 (7.76)	45 (38.79)	116 (100.00)
ไม่เลือก	96 (38.55)	72 (28.92)	38 (15.26)	43 (17.27)	249 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 21.697, df = 3, p = 0.000$$

จากตารางที่ 60 ผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมมากกว่า 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.79 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 1,000 บาท และ 1,001-3,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 33.62 และ 19.83 ตามลำดับ) และจากการวิเคราะห์ ไค์สแควร์ พบว่า ผลประโยชน์ทางภาษีสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 11.2 ผลประโยชน์ทางภาษีสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 61 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ผลประโยชน์ทางภาษี	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	102 (87.93)	14 (12.07)	116 (100.00)
ไม่เลือก	157 (63.05)	92 (36.95)	249 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 23.769, df = 1, p = 0.000$$

จากตารางที่ 61 ผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 87.93 และจากการวิเคราะห์ ไค์สแควร์ พบว่า ผลประโยชน์ทางภาษีสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 11.3 ผลประโยชน์ทางภาษีสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 62 จำนวนและร้อยละของผลประ โยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ผลประโยชน์ทางภาษี	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	103 (88.79)	13 (11.21)	116 (100.00)
ไม่เลือก	197 (79.12)	52 (20.88)	249 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 5.062, df = 1, p = 0.024$$

จากตารางที่ 62 ผลประ โยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็น ร้อยละ 88.79 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ผลประ โยชน์ทางภาษีสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 11.4 ผลประ โยชน์ทางภาษีสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 63 จำนวนและร้อยละของผลประ โยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ผลประโยชน์ทางภาษี	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	56 (48.28)	60 (51.72)	116 (100.00)

ตารางที่ 63 (ต่อ)

ผลประโยชน์ทางภาษี	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	81 (32.53)	168 (67.47)	249 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 8.368, df = 1, p = 0.004$$

จากตารางที่ 63 ผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 51.72 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 11.5 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 64 จำนวนและร้อยละของผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ผลประโยชน์ทางภาษี	วัตถุประสงค์หลักในการออม				รวม
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	
เลือก	30 (25.86)	31 (26.72)	5 (4.31)	50 (43.10)	116 (100.00)
ไม่เลือก	104 (41.77)	47 (18.88)	6 (2.41)	92 (36.95)	249 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 9.453, df = 3, p = 0.024$$

จากตารางที่ 64 ผลประโยชน์ทางภาษี จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.10 และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 12.1 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมต่อเดือน

ตารางที่ 65 จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน

สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์	ปริมาณการออมต่อเดือน				รวม
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001-3,000 บาท	3,001-5,000 บาท	มากกว่า 5,000 บาท	
เลือก	8 (32.00)	6 (24.00)	3 (12.00)	8 (32.00)	25 (100.00)
ไม่เลือก	127 (37.35)	89 (26.18)	44 (12.94)	80 (23.53)	340 (100.00)
รวม	135 (36.99)	95 (26.03)	47 (12.88)	88 (24.11)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.932, df = 3, p = 0.818$$

จากตารางที่ 65 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามปริมาณการออมต่อเดือน พบว่า มีการออมต่ำกว่า 1,000 บาท และมากกว่า 5,000 บาท มากที่สุด ในจำนวนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท (ร้อยละ 24.00) และจากการวิเคราะห์ไค์สแควร์ พบว่า สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 12.2 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์

ตารางที่ 66 จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออม
ในรูปแบบสินทรัพย์

สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์	การออมในรูปแบบสินทรัพย์		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	20 (80.00)	5 (20.00)	25 (100.00)
ไม่เลือก	239 (70.29)	101 (29.71)	340 (100.00)
รวม	259 (70.96)	106 (29.04)	365 (100.00)

$$X^2 = 1.065, df = 1, p = 0.302$$

จากตารางที่ 66 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออมในรูปแบบสินทรัพย์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 80.00 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 12.3 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

ตารางที่ 67 จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออม
ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	19 (76.00)	6 (24.00)	25 (100.00)

ตารางที่ 67 (ต่อ)

สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
ไม่เลือก	281 (82.65)	59 (17.35)	340 (100.00)
รวม	300 (82.19)	65 (17.81)	365 (100.00)

$$X^2 = 0.703, df = 1, p = 0.417$$

จากตารางที่ 67 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ คิดเป็นร้อยละ 76.00 และจากการวิเคราะห์ไคว์สแควร์ พบว่า สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 12.4 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

ตารางที่ 68 จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์	การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ		
	มี	ไม่มี	รวม
เลือก	13 (52.00)	12 (48.00)	25 (100.00)
ไม่เลือก	124 (36.47)	216 (63.53)	340 (100.00)
รวม	137 (33.53)	228 (62.47)	365 (100.00)

$$X^2 = 2.395, df = 1, p = 0.122$$

จากตารางที่ 68 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 52.00 และจากการวิเคราะห์ไควร์สแควร์ พบว่า สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 12.5 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม

ตารางที่ 69 จำนวนและร้อยละของสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์	วัตถุประสงค์หลักในการออม				
	ใช้จ่าย ยามฉุกเฉิน	เก็บไว้ใช้ ยามชรา	หลักประกัน ในอนาคต	อื่น ๆ	รวม
เลือก	7 (28.00)	5 (20.00)	5 (20.00)	8 (32.00)	25 (100.00)
ไม่เลือก	127 (37.35)	73 (21.47)	6 (1.76)	134 (39.41)	340 (100.00)
รวม	134 (36.71)	78 (21.37)	11 (3.01)	142 (38.90)	365 (100.00)

$$X^2 = 26.602, df = 3, p = 0.000$$

จากตารางที่ 69 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่ออื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.00 และจากการวิเคราะห์ไควร์สแควร์ พบว่า สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

จากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ตารางที่ 70 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
1. ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัด ชลบุรี	
1.1 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับปริมาณ การออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
1.2 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออม ในรูปแบบสินทรัพย์	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
1.3 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออม ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
1.4 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออม ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
1.5 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ หลักในการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
2. ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
2.1 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ ปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
2.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ การออมในรูปแบบสินทรัพย์	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
2.3 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
2.4 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
2.5 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์หลักในการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 70 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
3. นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ญ อำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี	
3.1 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
3.2 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
3.3 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
3.4 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
3.5 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
4. ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ญ อำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี	
4.1 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
4.2 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
4.3 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
4.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
4.5 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 70 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
5. ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
5.1 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
5.2 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
5.3 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
5.4 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
5.5 ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
6. ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
6.1 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
6.2 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
6.3 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
6.4 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
6.5 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
7. ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
7.1 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 70 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
7.2 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
7.3 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
7.4 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
7.5 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
8. ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
8.1 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
8.2 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
8.3 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
8.4 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
8.5 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
9. อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
9.1 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
9.2 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 70 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
9.3 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
9.4 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
9.5 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
10. เงินฝากกลุ่มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
10.1 เงินฝากกลุ่มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
10.2 เงินฝากกลุ่มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
10.3 เงินฝากกลุ่มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
10.4 เงินฝากกลุ่มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
10.5 เงินฝากกลุ่มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
11. ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
11.1 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
11.2 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
11.3 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
11.4 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 70 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
11.5 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย
12. สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	
12.1 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
12.2 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบสินทรัพย์	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
12.3 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
12.4 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
12.5 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม	ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 365 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ร้อยละ และสถิติไคว์สแควร์ (Chi-square) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 โดยผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลวิจัย

1. คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 365 คน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 51.23 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 31.51 มีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.07 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.79 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช./ ปวส. (ร้อยละ 32.33) ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.41 มีรายได้ต่อเดือนที่ 15,001-20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.22 รองลงมา คือ 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 22.74) มีรายจ่ายต่อเดือนที่ 5,001-10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.86 รองลงมา คือ 10,001-15,000 บาท (ร้อยละ 21.92) ส่วนใหญ่มีผู้อุปการะในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 52.05 และยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 89.04

2. พฤติกรรมการออมของประชาชน ผลการศึกษา พบว่า ปริมาณการออมต่อเดือน มีการออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.99 รองลงมา คือ 1,001-3,000 บาท และมากกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ (ร้อยละ 26.03 และ 24.11 ตามลำดับ) รูปแบบการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ประเภท พบว่า มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 82.19 รองลงมา คือ การออมในรูปแบบสินทรัพย์และการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบตามลำดับ (ร้อยละ 70.96 และ 37.53) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการออมในแต่ละประเภทการออม พบว่า

2.1 การออมรูปแบบสินทรัพย์ จำนวน 259 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีการซื้ออัญมณีหรือเครื่องประดับมีค่า คิดเป็นร้อยละ 64.86 รองลงมา คือ มีการซื้อเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องจักรในการประกอบอาชีพ และมีการซื้อบ้าน/อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ตามลำดับ (ร้อยละ 35.91 และ 19.31)

2.2 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ จำนวน 300 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ประเภทออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 80.33 รองลงมา คือ เก็บเงินสดไว้ในมือ และเป็นสมาชิกประกันสังคม ตามลำดับ (ร้อยละ 63.33 และ 33.67)

2.3 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ จำนวน 137 คน พบว่า โดยส่วนใหญ่ มีการเล่นแชร์ คิดเป็นร้อยละ 97.81 รองลงมา มีการให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินนอกระบบ โดยคิดดอกเบี้ยสูงและไม่มีการทำสัญญา คิดเป็นร้อยละ 16.79

วัตถุประสงค์หลักของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.71 รองลงมา คือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ และเพื่อใช้สำหรับการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน ตามลำดับ (ร้อยละ 21.37 และ 18.63 ตามลำดับ)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน ผลการศึกษา พบว่า

3.1 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (4) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (3) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.3 นโยบายของรัฐมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (4) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สิน

ทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.5 ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันการออมไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (4) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (5) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.6 ความสะดวกในการออมมีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.7 ความพอใจในบริการมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (4) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.8 ความพร้อมของสถาบันการออมมีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.9 อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

3.10 เงินฝากคุ้มครองชีวิตมีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม

3.11 ผลประโยชน์ทางภาษีมีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (4) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (5) วัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.12 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม

(2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (4) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษา ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรีสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการออมด้านปริมาณการออมของประชาชนกรณีศึกษา ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 36.99 อาจเป็นผลมาจากผู้ประกอบการในครัวเรือนซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้ประกอบการในครัวเรือนถึงร้อยละ 52.04 จึงทำให้มีปริมาณการออมที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจาโคบี เรื่องธรรมศักดิ์ (2551, หน้า 18) ที่ได้กล่าวว่า จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือนจะเป็นตัวกำหนดว่าจะออมได้หรือไม่ ถ้าผู้มีเงินได้ในครัวเรือนสูง โอกาสที่จะออมก็จะเป็นไปได้มากกว่าผู้มีเงินได้ในครัวเรือนน้อย

2. พฤติกรรมการออมด้านรูปแบบการออมของประชาชนกรณีศึกษา ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 ประเภท พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ร้อยละ 82.19 โดยมีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ประเภทออมทรัพย์ มากที่สุดถึงร้อยละ 80.33 และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยส่วนบุคคลเรื่องอาชีพ พบว่า ส่วนมากประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน เนื่องจากพื้นที่ตำบลบ้านเข็ญตั้งอยู่ใกล้นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งในปัจจุบันบริษัทเอกชน จะทำการจ่ายเงินเดือนหรือค่าแรงผ่านทางธนาคารและทุกบริษัทจะมีการทำประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและสหกรณ์ออมทรัพย์ภายในบริษัทเพื่อเป็นสวัสดิการและอำนวยความสะดวกแก่พนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญาสัมพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 12) พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมเงินที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนและคนไทยส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบของการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์สูงที่สุดถึงร้อยละ 85.63

3. พฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออมของประชาชนกรณีศึกษา ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า มีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน มากที่สุดถึงร้อยละ 36.71 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการถือเงินของ Keynes (n.d. อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันต, 2555, หน้า 13) ที่กล่าวว่า ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เนื่องจากความไม่แน่นอนเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และตามทัศนะของ Keynes (n.d. อ้างถึงใน จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันต, 2555, หน้า 13) ความต้องการถือเงินเพื่อเอาไว้ใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

โดยกะทันหัน เช่น เกิดอาการเจ็บไข้หรืออุบัติเหตุ ดังนั้น ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินจะมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับรายได้

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนกรณีศึกษา ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี

4.1 ความไม่แน่นอนของรายได้ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 39) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับความมั่นคงของรายได้ในระดับปานกลางไปในทิศทางมาก ในทางตรงกันข้ามความไม่แน่นอนของรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (4) วัตถุประสงค์หลักในการออม เมื่อพิจารณาถึงลักษณะโดยรวมที่ประชาชนประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนเป็นส่วนมากจึงทำให้มีประชาชนที่มีรายได้ที่แน่นอนและบริษัทเอกชนจะจ่ายค่าแรงงานผ่านทางธนาคาร จึงมีผลทำให้ประชาชนส่วนมากออมเงินในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบประเภทเงินฝากออมทรัพย์ นอกจากนี้งานวิจัยของโสภณ โรจน์ธำรง (2537, หน้า 101-117 อ้างถึงใน ชลธิชา อัสวนิรันดร, 2552, หน้า 14-15) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมการออมของครัวเรือน พบว่า พฤติกรรมการออมของครัวเรือนขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ คือ สมมติฐานรายได้สัมบูรณ์ (Absolute income hypothesis) ซึ่งให้เห็นว่าเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น (ภายใต้ข้อสมมติฐานว่าปัจจัยอื่นคงที่) ประชาชนมีความโน้มเอียงที่ใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้นหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ประชาชนมีความโน้มเอียงที่จะออมเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยระบบเศรษฐกิจที่เติบโตเร็วส่งผลให้ครัวเรือนมีความสามารถในการออมสูงขึ้น

4.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ในทางตรงกันข้ามภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (3) วัตถุประสงค์หลักในการออม จากงานวิจัยของปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 44) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับเสถียรภาพของรัฐบาลไทยต่อการออมเงินในระดับเท่าเดิมในทิศทางลดลง และยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออมลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองกับพฤติกรรมการออมของประชาชน

4.3 นโยบายของรัฐ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับปริมาณการออม ในทางตรงกันข้ามนโยบายของรัฐไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (4) วัตถุประสงค์หลักในการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญาสมพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 39-40) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐในระดับปานกลางไปในทิศทางมาก ในขณะที่เดียวกันผลการศึกษายัดแย้งกับงานวิจัยของเดือนรุ่ง ช่วยเรือง (2555) ที่พบว่า นโยบายกระตุ้นการบริโภคของรัฐไม่มีอิทธิพลกับพฤติกรรมการออม

4.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ในทางตรงกันข้ามความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญาสมพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 42) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันในระดับปานกลางไปในทิศทางมาก นอกจากนั้น งานวิจัยของวิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล (2550, หน้า 65) ยังพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ เช่นเดียวกับงานวิจัยของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (2547, หน้า 29-30) ที่พบว่า อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (GDP) เมื่อประเทศมีอัตราการเจริญเติบโตสูงขึ้น รายได้รวมของครัวเรือนก็ย่อมสูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น ครัวเรือนจึงมีความโน้มเอียงที่จะออมเพิ่มขึ้น

4.5 ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันการออม ผลการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (4) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (5) วัตถุประสงค์หลักในการออม อาจเป็นเพราะสถาบันการออมต่าง ๆ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในระดับเดียวกันประชาชนจึงสนใจในเรื่องความสะดวกและผลตอบแทนมากกว่าและปริมาณการออมของประชาชนนั้นอยู่ในระดับที่ไม่สามารถเพิ่มมากขึ้นได้อีก

4.6 ความสะดวกในการออม ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ในทางตรงกันข้ามความสะดวกในการออมไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลัก

ในการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ โรจน์ธำรง (2537, หน้า 101-117) ที่กล่าวว่า บทบาทสถาบันการเงินมีผลต่อการออมในทิศทางบวกปรากฏในประเทศญี่ปุ่น มาเลเซีย และไทย มีข้อสังเกตว่า บทบาทสถาบันการเงินอาจจะมีผลลบต่อการออมได้ทั้งนี้เพราะระยะที่ผ่านมาสถาบันการเงินเร่งการขยายบริการในทางการเงิน โดยเน้นขยายบริการด้านสินเชื่อมากกว่าระดมเงินฝาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของเตือนใจ สาริบุตร (2529, หน้า 5-6) ที่กล่าวว่า ความสะดวกในการออม หากมีบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมเงินมากขึ้น เช่น การหักเงินเดือน จากต้นสังกัด การจัดเจ้าหน้าที่ออกไปปรับเงินออม เป็นต้น

4.7 ความพอใจในบริการ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ในทางตรงกันข้าม ความพอใจในบริการไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สิน (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (4) วัตถุประสงค์หลักในการออม เมื่อพิจารณาส่วนของข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ส่วนมากออมเงินรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบประเภทเงินฝากออมทรัพย์ ซึ่งการออมประเภทนี้จะเน้นที่การบริการ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ออมเป็นส่วนใหญ่เพื่อสร้างความพึงพอใจให้ผู้ออม

4.8 ความพร้อมของสถาบันการออม ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สิน (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ในทางตรงกันข้ามความพร้อมของสถาบันการออมไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจากินี เรืองธรรมศักดิ์ (2551, หน้า 18) ที่กล่าวว่า ความพร้อมของสถาบันการเงิน ที่ให้ความสะดวกทั้งระบบการออม และการติดต่อจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการออม

4.9 อัตราดอกเบี้ย ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับ (1) ปริมาณการออม (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม ในทางตรงกันข้ามอัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สิน (2) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการออมของ Fry (1984 อ้างถึงใน อรุณช เชาวสุวรรณกิจ, 2550, หน้า 10) กล่าวว่า อัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดการออมของบุคคลซึ่งอัตราดอกเบี้ยก็คือ ผลตอบแทนที่จะได้รับจากการออม โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออม กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้นบุคคลจะนำเงินไปฝากธนาคารแทนการนำเงินไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นที่ให้ผลตอบแทนต่ำกว่า มีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของสุวีณา

กลัดเกิด (2551, หน้า 19) ที่กล่าวว่า อัตราดอกเบี้ย เป็นผลตอบแทนจากการนำเงินไปฝากไว้กับสถาบันการเงิน หากมีอัตราดอกเบี้ยสูง บุคคลก็จะนำเงินไปออมกับสถาบันการเงินมาก หากอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผลตอบแทนที่ได้ก็จะต่ำ บุคคลก็จะเก็บออมกับสถาบันการเงินน้อย

4.10 เงินฝากคุ้มครองชีวิต ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ในทางตรงกันข้ามเงินฝากคุ้มครองชีวิตไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (2) วัตถุประสงค์หลักในการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียานูช ศรีจรรยา (2551, หน้า 59) พบว่า การออมในรูปแบบการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการออมและมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก

4.11 ผลประโยชน์ทางภาษี ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (4) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (5) วัตถุประสงค์หลักในการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 37) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีจากผลตอบแทนจากการออมในระดับปานกลางไปในทิศทางมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของโสภณ โรจน์ธำรง (2537, หน้า 101-117) ที่กล่าวว่า มาตรการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีที่มีผลต่อการออมในทางบวกปรากฏในประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย

4.12 สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับวัตถุประสงค์หลักในการออม ในทางตรงกันข้ามสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับ (1) ปริมาณการออม (2) การออมในรูปแบบสินทรัพย์ (3) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (4) การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียานูช ศรีจรรยา (2551, หน้า 59) พบว่า หุ้นในสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการออมและมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษาตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรีผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรผลักดันนโยบายส่งเสริมการออมโดยชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์ทางภาษีให้กับประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ผลประโยชน์ทางภาษีมักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ประชาชนประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามกฎหมาย อีกทั้งประชาชนนิยมออมเงินเพื่อนำมาเป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากการซื้อที่อยู่อาศัย ค่าเบี้ยประกันชีวิต เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมถึงเงินลงทุนในกองทุนรวมระยะยาว (LTF) เงินกองทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุน (Capital gain) เป็นต้น ซึ่งสิทธิประโยชน์ทางภาษีจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ประชาชนที่มีเงินได้ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี นำไปใช้ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อประหยัดภาษี

2. ควรผลักดันนโยบายส่งเสริมอาชีพเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน ดังนั้น จึงควรสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้กับประชาชน เช่น โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) โดยยึดแนวทางพระราชดำริตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ ตำบลบ้านเข็ดมีผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้าน คือ ผ้าบาติก ไข่เค็ม จักสานไม้ไผ่ ซึ่งยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตขึ้นมาใช้สอยในชุมชนเท่านั้น ดังนั้น จึงควรสนับสนุนในเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รูปแบบและช่องทางทางการตลาด เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มจากรายได้ประจำและเป็น การสร้างความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีให้กับประชาชนที่ได้ออกมารวมกลุ่มกันทำงานเป็น หมู่คณะและยังเป็นการลดอัตราว่างงานในชุมชนด้วย

3. ควรมีการผลักดันให้เกิดการจัดตั้งสหกรณ์ทั่วทั้งตำบล เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านเข็ดมีการเล่นแชร์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการเล่นแชร์นั้นสามารถนำเงินออกมาใช้ได้ง่ายเมื่อยามฉุกเฉินแต่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงและผิดกฎหมาย ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ในทุกหมู่บ้านเพื่อลดการกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์จะทำให้ประชาชนสามารถกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าการเล่นแชร์เป็นการลดภาระหนี้สินให้กับประชาชนและยังเป็นการส่งเสริมการหาแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนในการประกอบอาชีพหรือการหารายได้เสริมด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. กรมสรรพากรควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกิดจากการออมเงินกับประชาชนให้มากขึ้นในฐานะผู้จ่ายภาษีให้กับประเทศ มิใช่เพียงนักวิชาชีพบัญชีเท่านั้น โดยให้สรรพากรอำเภอพนัสนิคมร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด ทำการลงพื้นที่จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการออมเงินกับประชาชน และยังสามารถสร้างทัศนคติที่ดีในข้าราชการจ่ายภาษีแก่ประชาชน

2. ส่งเสริมการเพิ่มรายได้ โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด เกษตรอำเภอพนัสนิคมและพัฒนาการอำเภอพนัสนิคมและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมมือกัน ให้การสนับสนุน การอบรมความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ การสนับสนุนเงินทุนแก่ผู้ที่ขาดแคลนเงินทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย รวมถึงการหาช่องทางการตลาดและรับซื้อผลผลิตจากประชาชน เผยแพร่การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย คริวเรือน การแจกพันธุ์ปลา เมล็ดพันธุ์พืชหรือต้นกล้าพืชผักสวนครัว เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองภายในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อสำรวจความพร้อมและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ให้ความรู้ให้คำปรึกษาและส่งเสริมสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์พร้อมทั้งติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาการทำงานของสหกรณ์รวมถึงสำรวจความพึงพอใจและความต้องการของประชาชนที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก หรือสนทนากลุ่ม เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติในการออม การแสดงออกทางอารมณ์ ค่านิยม สภาพเศรษฐกิจและสังคม ในชุมชนที่ชัดเจน ปัญหาและอุปสรรคในการออม และมีการเปรียบเทียบในแต่ละพื้นที่เพื่อให้เห็นความแตกต่าง

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการออม เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการออมของประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. ในการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล ผู้วิจัยควรลงพื้นที่ในเวลาที่ประชาชนกลับจากทำงาน หรือในวันหยุด เนื่องจากจะได้ข้อมูลที่หลากหลายกว่าการไปเก็บข้อมูลในเวลาทำงานของประชาชนซึ่งจะมีเพียงผู้สูงอายุ แม่บ้าน และเด็กที่อยู่บ้าน จึงทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง

บรรณานุกรม

- กชวรรณ ทาเวียง. (2548). ลักษณะแนวโน้มและปัจจัยที่กำหนดการออมของภาคครัวเรือนกับสถาบันการเงินไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัณฑ์พร ศรีธรรมสาร. (2552). พฤติกรรมการออมของข้าราชการกองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ พื้นที่สนามเป้า กรุงเทพมหานคร. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จากินี เรืองธรรมศักดิ์. (2551). พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ใช้ยามฉุกเฉินของครัวเรือนไทย ภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต. (2555). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชนิด ศุทธาลัย. (2557). การออมทรัพย์. เข้าถึงได้จาก www.goldenworld-inter.com
- ชลธิชา อัสวันรันดร. (2552). การออมเพื่อความมั่นคงยามสูงวัย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประชากรศาสตร์, วิทยาลัยประชากรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร ศิริกุล. (2554). พฤติกรรมการออมของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดพัทลุง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เดือนจิต สารีบุตร. (2529). บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมการออมของสมาชิก: ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์ครู นครราชสีมาจำกัด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เดือนรุ่ง ช่วยเรือง. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเป็ยะ จังหวัดตรัง. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- นพแสน พรหมอินทร์. (2554). พฤติกรรมการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปริญานุษ ศรีจรรยา. (2551). การศึกษาพฤติกรรมการออมและตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออมของข้าราชการในจังหวัดพิษณุโลก. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, สำนักบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย. (2552). รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมของคนไทยในช่วงเศรษฐกิจถดถอย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- รัชนีบุญย์ ลิมปัญญาเลิศ. (2553). พฤติกรรมการออมของประชากรในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลพบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รุ่งนภา ศรีธัญญาโชติ. (2550). พฤติกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชน: กรณีศึกษาผู้บริหารศูนย์การขายบริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด สาขาธนบุรี กรุงเทพมหานคร. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรชัย สิงห์ฤกษ์. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมลรัตน์ สุวรรณชัยง. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคและการออมของบุคลากรสังกัดโรงพยาบาลกลาง. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สหกรณ์ออมทรัพย์. (2557). *ประโยชน์ของการออม*. กรุงเทพฯ: สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงการคลัง.
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2547). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประเทศ*. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานดุลยภาพการเงิน การออม และการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2557). *สถานการณ์การออม การลงทุน และช่องว่างระหว่าง การออมและการลงทุน*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.
- สุปัญญา ปลั่งกมล. (2552). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมกรรมการออมของ ประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา นิเทศศาสตรพัฒนาการ, คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวีณา กัดเกิด. (2551). *การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออม ของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม เขตนิคมอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี*. การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด. (2557). *สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ. 2) ปี 2557 ระดับตำบล*. ชลบุรี: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด.
- อรนุช เชาวสุวรรณกิจ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนไทย*. การศึกษา อิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัมพรพรรณ เสริมสินไพบูลย์. (2549). *การวิเคราะห์การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ พระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำกัด*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์สหกรณ์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introduction analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นางสาวตะวัน ทองทองกลาง รองปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด
รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเข็ด
2. นางรชยา โพธิ์สิน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
3. อาจารย์เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน: กรณีศึกษาตำบลบ้านเข็ญ
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียน
ภาคนิพนธ์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาพฤติกรรม
การออมของประชาชน และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขตตำบล
บ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับการออม

อนึ่งคำตอบของท่านถือเป็นความลับทางการวิจัย และผู้วิจัยจะนำข้อมูลเพื่อใช้
ในการศึกษาและนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่ได้นำเสนอเป็นรายบุคคล จึงขอความกรุณา
จากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบทุกข้อตามความจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดียิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

มยุรี สุวรรณารุช

นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 18-29 ปี 2. 30-39 ปี
 3. 40-49 ปี 4. 50-60 ปี

3. สถานภาพสมรส

1. โสด 2. สมรส
 3. หม้าย 4. หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช./ ปวส. 4.ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

1. รับจ้างทั่วไป 2. เกษตรกร
 3. ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ 4. พนักงานบริษัทเอกชน
 5. ค้าขาย 6. เจ้าของกิจการ
 7. กำลังศึกษา 8. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้ต่อเดือน

1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท 2. 5,001-10,000 บาท
 3. 10,001-15,000 บาท 4. 15,001-20,000 บาท
 5. 20,001-25,000 บาท 6. มากกว่า 25,000 บาท

7. รายจ่ายต่อเดือน

1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท 2. 5,001-10,000 บาท
 3. 10,001-15,000 บาท 4. 15,001-20,000 บาท
 5. 20,001-25,000 บาท 6. มากกว่า 25,000 บาท

8. จำนวนผู้อุปการะในครอบครัว (บุตร หลาน พ่อ แม่ หรือญาติ ที่ไม่มีเงินได้ที่ท่านต้องรับผิดชอบ)

1. มี 2. ไม่มี

9. กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย

- () 1. บ้านของตนเอง () 2. บ้านของพ่อแม่
 () 3. บ้านเช่า () 4. บ้านที่ผ่อนชำระ
 () 5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. ท่านเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นภายในตำบลของท่านหรือไม่เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

- () 1. เป็นสมาชิก () 2. ไม่เป็นสมาชิก

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านออมจำนวนเท่าใดต่อเดือน (โดยประมาณ)

- () 1. ต่ำกว่า 1,000 บาท () 2. 1,001-3,000 บาท
 () 3. 3,001-5,000 บาท () 4. มากกว่า 5,000 บาท

2. ท่านมีการออมในรูปแบบสินทรัพย์หรือไม่

- () 1. มี () 2. ไม่มี

หากมี ให้ท่านเลือกรูปแบบการออมของท่านต่อไปนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ท่านมีการซื้อที่ดินเก็บไว้
 () 2. ท่านมีการซื้อบ้าน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้าง เก็บไว้
 () 3. ท่านมีการซื้อเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องจักรในการประกอบอาชีพของท่าน
 () 4. ท่านมีการซื้ออัญมณีหรือเครื่องประดับมีค่าเก็บไว้

3. ท่านมีการออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินในระบบหรือไม่

- () 1. มี () 2. ไม่มี

หากมี ให้ท่านเลือกรูปแบบการออมของท่านต่อไปนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ท่านมักเก็บเงินสดไว้ในมือ
 () 2. ท่านมีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ โดยฝากแบบออมทรัพย์
 () 3. ท่านมีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ โดยฝากแบบประจำ
 () 4. ท่านซื้อสลากออมสินเก็บไว้
 () 5. ท่านทำประกันชีวิตโดยมีการจ่ายเงินประกันเพื่อสะสมเงินในระยะยาว
 () 6. ท่านจ่ายเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของที่ทำงาน
 () 7. ท่านเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ท่านทำงานอยู่
 () 8. ท่านเป็นสมาชิกประกันสังคมในที่ทำงานของท่าน

4. ท่านมีการออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบหรือไม่

- () 1. มี () 2. ไม่มี

หากมี ให้ท่านเลือกรูปแบบการออมของท่านต่อไปนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ท่านมีการเล่นแชร์
() 2. ท่านให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินนอกระบบ โดยคิดดอกเบี้ยในราคาสูงแต่ไม่มี
การทำสัญญา

5. วัตถุประสงค์ในการออมของท่านได้แก่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (อุบัติเหตุ, เจ็บป่วย)
() 2. เพื่อใช้สำหรับการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน
() 3. เพื่อซื้อทรัพย์สิน
() 4. เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราเกษียณอายุ
() 5. เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักประกันในอนาคต (ประกันภัย, ประกันชีวิต)
() 6. เพื่อผลประโยชน์ (ดอกเบี้ย, เงินปันผล)
() 7. เพื่อจัดตั้งหรือขยายธุรกิจ
() 8. เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน
() 9. เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. (จากข้อ 5) วัตถุประสงค์หลักในการออมของท่าน คือ (ตอบเพียง 1 ข้อ)

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ท่านคิดว่าปัจจัยใดต่อไปนี้มีผลต่อการออมเงินของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ความไม่แน่นอนของรายได้ () 2. ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง
() 3. นโยบายของรัฐบาล () 4. ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ

2. ปัจจัยด้านความมั่นใจต่อสถาบันการออม

ท่านคิดว่าปัจจัยใดต่อไปนี้มีผลต่อการออมเงินของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบัน () 2. ความสะดวกในการออม
() 3. ความพอใจในบริการ () 4. ความพร้อมของสถาบันการออม

3. ปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการออม

ท่านคิดว่าปัจจัยใดต่อไปนี้มีผลต่อการออมเงินของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. อัตราดอกเบี้ย () 2. เงินฝากคุ้มครองชีวิต
() 3. ผลประโยชน์ทางภาษี () 4. สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับการออม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

😊😊😊😊 ขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาตอบแบบสอบถามค่ะ 😊😊😊😊

ภาคผนวก ค
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ. 2) ปี 2557 ระดับตำบล

ตำบลบ้านเข็ด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตัวชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ
หมวดที่ 1 สุขภาพดี (คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) มี 7 ตัวชี้วัด			
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 2,500 กรัม	67 คน	- คน	-
2. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	773 คน	- คน	-
3. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	54 คน	28 คน	51.85
4. ทุกคนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้	1,796 คร.	23 คร.	1.28
5. คนในครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	1,796 คร.	26 คร.	1.45
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีเพื่อคัดกรองความเสี่ยงฯ	2,755 คน	- คน	-
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที	5,026 คน	14 คน	0.28
หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย (คนไทยมีบ้านอาศัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสม) มี 8 ตัวชี้วัด			
8. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	1,796 คร.	8 คร.	0.45
9. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	1,796 คร.	7 คร.	0.39
10. ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี	1,796 คร.	11 คร.	0.61
11. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ	1,796 คร.	13 คร.	0.72
12. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	1,796 คร.	41 คร.	2.28
13. ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี	1,796 คร.	24 คร.	1.34
14. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1,796 คร.	10 คร.	0.56
15. ครอบครัวมีความอบอุ่น	1,796 คร.	10 คร.	0.56
หมวดที่ 3 ฝึกฝนการศึกษา (คนไทยมีการศึกษาที่เหมาะสม) มี 5 ตัวชี้วัด			
16. เด็กอายุ 3 - 5 ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	180 คน	- คน	-
17. เด็กอายุ 6 -14 ปี ได้รับการศึกษามากับระดับ 9 ปี	577 คน	- คน	-
18. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	101 คน	- คน	-
19. เด็กจบการศึกษาบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	- คน	- คน	-
20. คนอายุ 15 - 60 ปีเต็ม อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	3,627 คน	3 คน	0.08
หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า (คนไทยมีงานทำและมีรายได้) มี 4 ตัวชี้วัด			
21. คนอายุ 15 - 60 ปีเต็ม มีอาชีพและมีรายได้	3,547 คน	154 คน	4.34
22. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	463 คน	31 คน	6.70
23. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาทต่อปี	1,796 คร.	- คร.	-
24. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	1,796 คร.	32 คร.	1.78
หมวดที่ 5 ปลูกฝังค่านิยมไทย (คนไทยประพฤติดีและมีคุณธรรม) มี 6 ตัวชี้วัด			
25. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวๆ)	5,339 คน	362 คน	6.78
26. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	5,339 คน	234 คน	4.38
27. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	5,026 คน	72 คน	1.43
28. คนสูงอายุ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	498 คน	- คน	-
29. คนพิการ ได้รับการดูแลจากคนในครัวเรือน หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ	43 คน	1 คน	2.33
30. คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน	1,796 คร.	133 คร.	7.41

จำนวนประชากร จำแนกตามช่วงอายุ ปี 2557 ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในวันสำรวจ

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี 2557

จังหวัดชลบุรี อำเภอพนัสนิคม

ตำบลบ้านเข็ด

สรุปประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ วันสำรวจ

มีครัวเรือนทั้งหมด	1,796 ครัวเรือน		
จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง ทั้งหมด	5,339 คน		
เพศชาย	2,612 คน	เพศหญิง	2,727 คน

จำแนกตามช่วงอายุในข้อมูล จปฐ.

ช่วงอายุ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%
น้อยกว่า 1 ปีเต็ม	10	0.38	17	0.62	27	0.51
1 ปีเต็ม - 2 ปี	56	2.14	50	1.83	106	1.99
3 ปีเต็ม - 5 ปี	94	3.60	86	3.15	180	3.37
6 ปีเต็ม - 11 ปี	206	7.89	196	7.19	402	7.53
12 ปีเต็ม - 14 ปี	91	3.48	84	3.08	175	3.28
15 ปีเต็ม - 17 ปี	115	4.40	93	3.41	208	3.90
18 ปีเต็ม - 25 ปี	276	10.57	254	9.31	530	9.93
26 ปีเต็ม - 49 ปี	1,241	47.51	1,305	47.85	2,546	47.69
50 ปีเต็ม - 60 ปีเต็ม	326	12.48	341	12.50	667	12.49
มากกว่า 60 ปีเต็ม ขึ้นไป	197	7.54	301	11.04	498	9.33
รวม	2,612	100.00	2,727	100.00	5,339	100.00

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี 2557

จังหวัดชลบุรี อำเภอนันทนิกม

ตำบลบ้านเข็ด

จำแนกตามช่วงอายุแบบสากล

ช่วงอายุ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%
101 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	0.00
96 - 100 ปี	-	-	1	0.04	1	0.02
91 - 95 ปี	1	0.04	2	0.07	3	0.06
86 - 90 ปี	8	0.31	15	0.55	23	0.43
81 - 85 ปี	19	0.73	35	1.28	54	1.01
76 - 80 ปี	31	1.19	36	1.32	67	1.25
71 - 75 ปี	30	1.15	63	2.31	93	1.74
66 - 70 ปี	51	1.95	69	2.53	120	2.25
61 - 65 ปี	57	2.18	80	2.93	137	2.57
56 - 60 ปี	111	4.25	128	4.69	239	4.48
51 - 55 ปี	181	6.93	178	6.53	359	6.72
46 - 50 ปี	175	6.70	210	7.70	385	7.21
41 - 45 ปี	257	9.84	260	9.53	517	9.68
36 - 40 ปี	329	12.60	282	10.34	611	11.44
31 - 35 ปี	331	12.67	319	11.70	650	12.17
26 - 30 ปี	183	7.01	269	9.86	452	8.47
21 - 25 ปี	166	6.36	178	6.53	344	6.44
16 - 20 ปี	193	7.39	142	5.21	335	6.27
11 - 15 ปี	166	6.36	146	5.35	312	5.84
6 - 10 ปี	163	6.24	161	5.90	324	6.07
1 - 5 ปี	150	5.74	136	4.99	286	5.36
น้อยกว่า 1 ปี	10	0.38	17	0.62	27	0.51
รวม	2,612	100.00	2,727	100.00	5,339	100.00

จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทอาชีพ ปี 2557

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล

จังหวัดชลบุรี อำเภอพนัสนิคม

ตำบลบ้านเข็ด

ประเภทอาชีพ	เพศ				รวม (คน)	%
	ชาย (คน)	%	หญิง (คน)	%		
เกษตรกรรม - ทำนา	14	0.54	7	0.26	21	0.39
เกษตรกรรม - ทำไร่	2	0.08	-	-	2	0.04
เกษตรกรรม - ทำสวน	6	0.23	5	0.18	11	0.21
เกษตรกรรม - ประมง	-	-	-	-	-	-
เกษตรกรรม - ปศุสัตว์	1	0.04	-	-	1	0.02
รับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	53	2.03	53	1.94	106	1.99
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	0.15	3	0.11	7	0.13
พนักงานบริษัท	74	2.83	67	2.46	141	2.64
รับจ้างทั่วไป	1,529	58.54	1,560	57.21	3,089	57.86
ค้าขาย	126	4.82	178	6.53	304	5.69
ธุรกิจส่วนตัว	33	1.26	24	0.88	57	1.07
อาชีพอื่น (นอกเหนือที่กล่าวแล้ว)	12	0.46	34	1.25	46	0.86
กำลังศึกษา	492	18.84	447	16.39	939	17.59
ไม่มีอาชีพ	266	10.18	349	12.80	615	11.52
รวม	2,612	100.00	2,727	100.00	5,339	100.00